KOMISIJAS LĒMUMS

(2013. gada 19. jūnijs)

par valsts atbalstu SA.28599 (C 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09)), ko Spānijas Karaliste īstenojusi zemes ciparu televīzijas (*DTT*) ieviešanai attālās un mazāk urbanizētās teritorijās (ārpus Kastīlijas-Lamančas)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2013) 3204)

(Autentisks ir tikai teksts spāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/489/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 108. panta 2. punktu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes atbilstoši iepriekš minētajiem nosacījumiem ([1]) un ņemot vērā šo personu piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2009. gada 18. maijā saņēma sūdzību no *SES Astra S.A.* (turpmāk "*Astra*"). Sūdzība attiecās uz iespējamu valsts atbalsta shēmu, ko Spānijas iestādes pieņēmušas attiecībā uz pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīziju attālās un mazāk urbanizētās Spānijas teritorijās. *Astra* apgalvoja, ka shēma uzskatāma par nepaziņotu un tādējādi nelikumīgu atbalstu, kā rezultātā tika kropļota konkurence starp satelīta un zemes apraides platformām.

(2) Apstrīdētā shēma ir paredzēta 2005. gada 14. jūnija Likumā Nr. 10/2005 par steidzamiem pasākumiem zemes ciparu televīzijas veicināšanai, kabeļtelevīzijas liberalizācijai un plurālisma atbalstīšanai ([2]). Citi tiesību akti par pāreju uz zemes ciparu televīziju *inter alia* ir Karaļa 2005. gada 29. jūlija Dekrēts 944/2005, ar ko apstiprina Valsts tehnisko plānu par zemes ciparu televīziju ([3]) (turpmāk "Valsts tehniskais plāns"); Karaļa 2005. gada 29. jūlija Dekrēts 945/2005, ar ko apstiprina vispārējos noteikumus par zemes ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanu; 2005. gada 29. jūlija Rīkojums ITC 2476/2005, ar ko apstiprina vispārējos noteikumus un noteikumus par zemes ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanu, kā arī Karaļa 2005. gada 28. jūlija Dekrēts 920/2006, ar ko apstiprina vispārējos noteikumus par radio un kabeļtelevīzijas apraides pakalpojumu sniegšanu.

(3) Komisija 2010. gada 29. septembra vēstulē paziņoja Spānijas Karalistei, ka ir nolēmusi sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 2. punktā paredzēto oficiālo izmeklēšanas procedūru par attiecīgo atbalstu visai Spānijas teritorijai, izņemot Kastīlijas-Lamančas (*Castilla-La Mancha*) reģionu, par ko tika sākta atsevišķa procedūra ([4]). Komisijas lēmumu par procedūras uzsākšanu (turpmāk "lēmums par procedūras uzsākšanu") 2010. gada 14. decembrī publicēja *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([5]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus par attiecīgo pasākumu.

(4) Pēc termiņa pagarinājuma Spānija 2011. gada 30. novembra vēstulē iesniedza lēmumā par procedūras uzsākšanu prasītās piezīmes. Papildus centrālajai valdībai piezīmes un/vai atbildes uz lēmumā par procedūras uzsākšanu uzdotajiem jautājumiem sniedza Astūrijas (*Asturias*), Aragonas (*Aragón*), Basku zemes (*el País Vasco*), Kastīlijas-Leonas (*Castilla y León*), Kastīlijas-Lamančas ([6]), Estremaduras (*Extremadura*), Galīsijas (*Galicia*), Larjohas (*la Rioja*), Madrides un Mursijas (*Murcia*) iestādes.

([1]) OV C 337, 14.12.2010., 17. lpp.
([2]) http://www.boe.es/boe/dias/2005/06/15/pdfs/A20562-20567.pdf
([3]) http://www.boe.es/boe/dias/2005/07/30/pdfs/A27006-27014.pdf
([4]) OV C 335, 11.12.2010., 8. lpp.
([5]) Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.
([6]) Papildus piezīmēm par šo lietu Kastīlija-Lamanča vēlāk iesniedza arī apsvērumus par lietu C 24/10.

(5) Komisija saņēma piezīmes arī no *Radiodifusion Digital SL* (2011. gada 11. janvāra vēstule), *Grupo Antena 3* un *UTECA* (*Union de Televisiones Comerciales Asociadas*) (2011. gada 28. janvāra vēstules), *Gestora La Sexta* (2011. gada 31. janvāra vēstule), *Abertis Telecom SA* (turpmāk "*Abertis*") (2011. gada 2. februāra vēstule) un no *Astra* un *Telecinco* (2011. gada 4. februāra vēstule). Komisija 2011. gada 19. janvāra vēstulē un 2011. gada 9. februāra vēstulē nosūtīja šos apsvērumus Spānijai, kurai tika dota iespēja atbildēt. Spānija iesniedza piezīmes 2011. gada 22. februāra un 2011. gada 14. marta vēstulē.

(6) Izmeklēšanas laikā notika vairākas sanāksmes – Komisijas un Spānijas sanāksme 2011. gada 11. un 12. aprīlī, Komisijas un *Astra* sanāksme 2011. gada 14. aprīlī, Komisijas un *Abertis* sanāksme 2011. gada 5. maijā un Komisijas un *UTECA* sanāksme 2011. gada 5. jūlijā. Pēc tam, kad Spānija vairākas reizes pēc savas ierosmes bija iesniegusi informāciju, tostarp Basku zemes 2011. gada 24. februāra apsvērumus, tai 2012. gada 14. februāra vēstulē tika izteikts oficiāls informācijas pieprasījums. Pēc termiņa pagarinājuma saņemšanas Spānija atbildēja 2012. gada 16. aprīļa vēstulē un pēc tam 2012. gada 15., 19. un 25. jūnija vēstulē. Tā kā joprojām nebija iesniegta visa informācija, Komisija 2012. gada 9. augustā pieprasīja papildu informāciju. Pēc termiņa pagarinājuma saņemšanas Spānija atbildēja 2012. gada 10. oktobra vēstulē un pēc tam 2012. gada 30. oktobra vēstulē.

(7) *Abertis* pēc savas ierosmes 2011. gada 22. jūnijā un 2012. gada 25. jūlijā iesniedza papildu informāciju. *Astra* sniedza papildu informāciju 2011. gada 21. jūlija, 16. maija, 8. septembra un 11. novembra vēstulē, un visas vēstules tika nosūtītas Spānijai, lai tā varētu sniegt piezīmes.

2. **PASĀKUMA APRAKSTS**

2.1. KONTEKSTS

2.1.1. **Sūdzības iesniedzējs**

(8) Sūdzības iesniedzējs ir satelīta platformas operators. *SES ASTRA* (turpmāk "*Astra*"), ko 1985. gadā izveidoja kā *Société Européenne des Satellites* (*SES*), bija pirmais privātais satelītu operators Eiropā. *Astra* nodrošina *ASTRA Satellite System* darbību. Šī sistēma piedāvā vispusīgu apraides un platjoslas risinājumu kopumu klientiem Eiropā un ārpus tās. *Astra* tieši nodrošina radio un televīzijas programmu pārraidi vairākiem miljoniem mājsaimniecību, kā arī piekļuvi internetam un tīkla pakalpojumus publiskajām iestādēm, lieliem uzņēmumiem, MVU un individuālām mājsaimniecībām.

(9) Sūdzībā *Astra* apgalvo, ka valdības un autonomo kopienu veiktie pasākumi attālajās un mazāk urbanizētajās Spānijas teritorijās neatbilst tehnoloģiju neitralitātes principam, jo, tos īstenojot, pieņemts, ka zemes apraide ir vienīgais risinājums, ar ko pielāgot tīklu ciparu formātam. *Astra* īpaši atsaucas uz Kantabrijas (*Cantabria*) gadījumu. Pamatojoties uz 2008. gada janvārī izsludināto konkursu par ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanu visā Kantabrijas teritorijā, Kantabrijas reģionālā valdība uzņēmumam *Astra* uzticēja pārraidīt bezmaksas kanālus ar tā platformas starpniecību. Tomēr 2008. gada novembrī reģionālā valdība līgumu lauza. *Astra* uzskata, ka iestādes lauza līgumu tikai tāpēc, ka uzzināja par centrālās valdības plānu finansēt zemes analogā tīkla modernizēšanu. Kantabrijas iestādes 2008. gada 7. novembra vēstulē gan paskaidroja, ka lēmums tika lauzts tāpēc, ka centrālā valdība attiecīgajā periodā bija pieņēmusi lēmumus par ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanu visā Spānijā ([7]). Tāpēc Kantabrijas gadījums varētu liecināt, ka, pirmkārt, *Astra* varēja konkurēt tirgū, un, otrkārt, centrālās valdības lēmumu dēļ šāda konkurence nebija iespējama.

2.1.2. **Nozare**

(10) Šī lieta attiecas uz apraides nozari, kurā dažādos apraides pakalpojumu produktu ķēdes līmeņos darbojas daudzi tirgus dalībnieki.

([7]) *Astra* apstrīdēja līguma laušanu Santanderas (*Santander*) pirmās instances tiesā (procedūra Nr. 1728/2009), kas 2011. gada 23. decembrī nolēma, ka Kantabrijas iestādēm jāizmaksā *Astra* kompensācija par nepamatotu līguma laušanu. Tiesa nekonstatēja, ka *Astra* būtu pārkāpis līguma noteikumus un tādējādi radījis pamatu līguma laušanai. Tiesa uzskatīja, ka viens no līguma laušanas iemesliem bija Spānijas centrālās valdības lēmums par valsts zemes ciparu televīzijas stratēģijas izstrādi. Skatīt Santanderas pirmās instances tiesas spriedumu Nr. 000313/2011.

(11) Televīzijas raidorganizācijas ir televīzijas kanālu redaktori, kuri iegādājas vai uz vietas sagatavo televīzijas saturu un to nodod kanāliem. Kanālus dara pieejamus sabiedrībai ar dažādām platformām (piemēram, satelītu, *DTT*, kabeļtelevīziju, *IPTV*). Spānijā likumdevējs apraides pakalpojumus uzskata par sabiedrisku pakalpojumu, tāpēc to sniedz gan televīzijas raidorganizācijas (*RTVE*), kas pieder valstij, gan privātas televīzijas raidorganizācijas, kas noslēgušas koncesiju ar valsti ([8]). Par tā dēvētajiem "bezmaksas" (*FTA*) kanāliem skatītājiem nav jāmaksā. Lai nodrošinātu sabiedrībai efektīvus ieguvumus no sabiedriskā pakalpojuma, tiesību aktos ir paredzētas minimālā pārklājuma saistības gan attiecībā uz publiskajām televīzijas raidorganizācijām uzticēto apraidi, gan attiecībā uz privātajiem operatoriem, kuri ir koncesijas turētāji. Tāpēc publiskajām televīzijas raidorganizācijām jānodrošina televīzijas pārklājums vismaz 98 % Spānijas iedzīvotāju, savukārt privātajām televīzijas raidorganizācijām jāapkalpo vismaz 96 % iedzīvotāju. Spānijā valsts televīzijas raidorganizācijām nepieder valsts apraides tīkls. Tāpēc, lai izpildītu pārklājuma saistības, tās ar platformas operatoriem slēdz līgumus par satura pārraidi.

(12) Aparatūras piegādātāji ir dažādu platformu izveidei vajadzīgās infrastruktūras un iekārtu ražotāji vai uzstādītāji.

(13) Platformas operatori (vai tīkla operatori) ([9]) ir privāti vai publiski kontrolētas struktūras, kuras nodrošina vajadzīgās infrastruktūras darbību (t. i., tās transportē un pārraida signālu), lai raidorganizāciju sagatavotie kanāli būtu pieejami sabiedrībai. Televīzijas nozares darbības sākumposmā vienīgā pieejamā platforma bija zemes analogā platforma. Tehnoloģijai attīstoties, tirgū ir nonākuši vairāki jauni platformu veidi – satelīta platforma, kabeļa platforma un pavisam nesen arī *IPTV* ([10]), kas pārraida televīzijas signālu, izmantojot platjoslas savienojumu.

(14) Zemes apraides sistēmā televīzijas signālu no televīzijas studijas nosūta uz pārraides (galvgaļa) centru, kura īpašnieks un apsaimniekotājs parasti ir tīkla operators. Pēc tam signālu no pārraides (galvgaļa) centra nosūta un pārraida uz pārraides centriem, kurus vada tīkla operators (piemēram, torni); dažkārt signālu nosūta, izmantojot satelītu. Visbeidzot, signālu no apraides centriem pārraida mājsaimniecībām. Lai zemes analogo tīklu pielāgotu ciparu formātam, ir jānomaina uzstādītie raidītāji. Taču, tā kā ciparu signāla diapazons ir mazāks par analogā signāla diapazonu un tāpēc jaunajai tehnoloģijai jāizmanto kapilārveidīgāki tīkli, atsevišķos gadījumos pārklājuma paplašināšanas vajadzībām jābūvē arī jauni pārraides centri.

(15) Izmantojot satelīta apraidi, signālu nosūta uz pārraides (galvgaļa) centru, pēc tam pārsūta uz satelītu, kas to pārraida mājsaimniecībām. Alternatīvā gadījumā, ja televīzijas studijai būtu pieejamas vajadzīgās ierīces, signālu uzreiz varētu nosūtīt no televīzijas studijas tieši satelītam. Skatītājam ir vajadzīga satelītšķīvja antena un dekoderis. Lai palielinātu satelīta pārklājumu reģionā, lietotāju mājās jāuzstāda zemes aprīkojums. Tādējādi satelīta platformas ģeogrāfiskais pārklājums varētu aptvert gandrīz visu Spānijas teritoriju, savukārt zemes platforma darbojas tikai 98 % teritorijas.

2.1.3. **Konteksts**

(16) Izmeklētais pasākums jāvērtē, ņemot vērā iepriekš vai pašreiz veikto zemes, satelīta un kabeļa platformu apraides pielāgošanu ciparu formātam. Salīdzinot ar analogo apraidi, ciparu formāta apraide nodrošina lielāku pārraides jaudu, jo tiek efektīvāk izmantots radiofrekvenču spektrs. Pāreja uz ciparu tehnoloģiju ir īpaši svarīga zemes apraides jomā, jo tās frekvenču spektrs ir ierobežots. Savukārt satelīta apraide notiek pavisam citā frekvenču joslā, kurā frekvenču netrūkst.

(17) Līdz ar pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīziju atbrīvosies liels augstas kvalitātes radiofrekvenču spektrs un kļūs pieejama "digitālā dividende", ko varēs izmantot elektronisko sakaru pakalpojumu vajadzībām. Digitālā dividende, jo īpaši 790–862 MHz ("800 MHz josla") frekvences, var uzlabot elektronisko sakaru nozares darbību, būtiski ietekmēt konkurētspēju un izaugsmi, kā arī nodrošināt visdažādākos ieguvumus sociālajā un kultūras jomā ([11]).

([8]) Koncesijā paredzēta frekvences piešķiršana zemes apraidei.
([9]) Termini "platformas operatori" un "tīkla operatori" šajā lēmumā uzskatāmi par sinonīmiem.
([10]) Termins "Interneta protokola televīzija" attiecas uz televīzijas un video signālu izplatīšanas sistēmām, kuru darbību nodrošina elektronisko sakaru tīkls, kas izmanto interneta protokolu.
([11]) Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Kā pārvērst digitālo dividendi sociālajā labumā un ekonomikas izaugsmē" (COM(2009) 586) ierosināts, ka dalībvalstīm būtu jāpārtrauc izmantot 800 MHz frekvenču joslu lieljaudas apraides pakalpojumu vajadzībām un pilnīgi jāīsteno ES tehniskās harmonizācijas lēmums ES līmenī saskaņotā konkrētā termiņā.

(18) "Digitālo dividendi" var iegūt, vai nu aizstājot zemes platformu ar citu platformu, vai arī no analogās apraides pārejot uz zemes ciparu apraidi. Ir iespējams paredzēt arī kombinētu risinājumu, kurā apvienotas dažādas platformas ([12]).

(19) Tomēr zemes apraides frekvenču trūkums ir būtiska problēma arī pēc pārejas ciparu formātā. Par to liecina fakts, ka neilgi pēc tam, kad 2010. gada aprīlī tika pabeigta pāreja no analogās televīzijas uz ciparu televīziju, Spānijas valdībai nācās pārvietot televīzijas raidorganizācijas no 800 MHz frekvenču joslas uz citu. Raidorganizācijām piešķirto *DTT* programmu bloku pārvietošana radīja papildu izmaksas un vajadzību pēc papildu valsts atbalsta, ko Komisija pašreiz izvērtē oficiālā izmeklēšanas procedūrā ([13]).

(20) Televīzijas apraides jomā zemes ciparu pārraidi nākotnē varētu aizstāt ar platjoslas tehnoloģiju, jo nākamās paaudzes platjoslas tīkli (*NGA*) varētu kļūt par vadošo pārraides tehnoloģiju. Tomēr pašreiz *NGA* tīklu ģeogrāfiskais pārklājums Spānijā nav visaptverošs.

(21) Šobrīd Spānijā darbojas četras apraides platformas: *DTT* – zemes ciparu tehnoloģija (*DBV-T*), satelīta platforma (*DBV-S*), kabeļa platforma (*DVB-C*) un *IPTV*. *DTT* ir galvenā Spānijas publisko bezmaksas un privāto kanālu platforma ([14]). Galvenais zemes tīkla operators ir *Abertis*, kas kontrolē arī satelītu operatoru *Hispasat*. Tirgū darbojas arī vairāki vietējie telesakaru operatori, kuri pārraida *DTT* signālus un lielākoties ir saistīti ar *Abertis* valsts tīklu. Savukārt maksas televīzijas kanālus galvenokārt pārraida, izmantojot satelītu, kabeli vai *IPTV*. Galvenie satelītu operatori ir *Astra* un *Hispasat*.

(22) Lai reglamentētu tīkla pielāgošanu ciparu formātam un no tās izrietošo pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīziju, Spānija 2005.–2008. gadā pieņēma regulatīvo pasākumu kopumu attiecībā uz zemes tīklu (aprakstīts 2.2. iedaļā). Saskaņā ar šiem pasākumiem Spānijas teritorija ir iedalīta trīs atsevišķās zonās:

i) I zona – teritorija, kurā dzīvo lielākā daļa Spānijas iedzīvotāju. Šajā zonā pārejas izmaksas sedza televīzijas raidorganizācijas. Privātajām raidorganizācijām bija jānodrošina pāreja 96 % teritorijas, bet publiskajām raidorganizācijām – 98 %. Tā kā izmaksas sedza raidorganizācijas, valsts atbalsts nebija vajadzīgs;

ii) II zona – mazāk urbanizētas un attālas teritorijas, kurās dzīvo 2,5 % iedzīvotāju un kurās publisko un privāto kanālu pārraidi iepriekš nodrošināja ar zemes analogās televīzijas tehnoloģiju. Tomēr, tā kā, lai nodrošinātu pāreju uz ciparu tehnoloģiju, ir jāmodernizē pašreizējie pārraides centri un jāizveido jauni, bija vajadzīgi ievērojami ieguldījumi zemes tīklā. Privātajām televīzijas raidorganizācijām nebija pietiekami lielas komerciālās intereses par šā pakalpojuma sniegšanu II zonā, un tās atteicās segt izdevumus par tīkla pielāgošanu ciparu formātam. Tāpēc pašreizējo pārraides centru modernizēšanas un jaunu centru izveides nolūkā Spānijas iestādes pieņēma izmeklēšanā esošo valsts atbalsta shēmu, lai nodrošinātu, ka iedzīvotājiem, kuri līdz šim privātos un publiskos kanālus varēja skatīties, izmantojot zemes analogo televīziju, turpmāk visi kanāli būtu pieejami ar *DTT* starpniecību. Šo procesu nosauca par "*DTT* pārklājuma paplašināšanu" (t. i., tāda *DTT* pārklājuma izveidi, kas neietilpst komerciālo televīzijas raidorganizāciju pienākumos);

iii) III zona – kurā topogrāfijas dēļ nav iespējams sniegt televīzijas pakalpojumus, izmantojot zemes platformu, un tāpēc tos nodrošina ar satelītu. Bezmaksas televīzijas signālu pārraidi III zonā nodrošina *Hispasat*. Nodrošinot televīzijas pakalpojumus ar satelītu, rodas izmaksas patērētājiem, jo tiem jāiegādājas satelītšķīvji un televizora pierīces.

2.2. ATBALSTA APRAKSTS

(23) Izmeklējamo shēmu veido komplicēta sistēma. Sistēmas pamatā ir tiesību normas, ko Spānijas centrālās iestādes pieņēmušas kopš 2005. gada. Saskaņā ar šiem nosacījumiem valsts atbalstu *DTT* ieviešanai II zonā

([12]) Skatīt, piemēram: Francijas valsts atbalsts N666/09 – *TNT* piemērotās atbalsta shēmas grozījumi, N 111/06; Slovākijas valsts atbalsts N671/09 – pāreja uz ciparu TV apraidi Slovākijā; Spānijas valsts atbalsts SA.28685 (2011/NN) – ciparu televīzijas uztveršana Kantabrijā. Būtu arī jānorāda, ka ne visās Spānijas attālajās un mazāk urbanizētajās teritorijās, uz kurām attiecas izmeklēšana ("II zona"), bija iespējams pārraidīt televīzijas signālu ar *DTT* platformu, tāpēc tika nolemts atsevišķos apgabalos nodrošināt satelīta apraidi.

([13]) Valsts atbalsts SA.32619, Digitālās dividendes atbrīvošanas izraisītu zaudējumu kompensācija (OV C 213, 19.7.2012., 41. lpp.).

([14]) Aptuveni 26 bezmaksas valsts kanāli un aptuveni 30 reģionālie kanāli.

2008.–2009. gadā piešķīra autonomās kopienas un pilsētu padomes, kuras atbalsta saņēmējiem novirzīja gan centrālā budžeta, gan sava attiecīgā budžeta līdzekļus. Turklāt kopš 2009. gada autonomās kopienas piešķīra pastāvīgu atbalstu tīklu uzturēšanai un ekspluatācijai II zonā.

(24) Pāreju uz ciparu televīzijas tehnoloģiju sāka reglamentēt ar 2005. gada 14. jūnijā pieņemto Likumu Nr. 10/2005 ([15]). Tajā norādīts, ka jāveicina pāreja no analogās televīzijas uz zemes ciparu tehnoloģiju, un prasīts, lai valdība īstenotu attiecīgus pasākumus pārejas nodrošināšanai.

(25) Ņemot to vērā, Ministru padome ar Karaļa Dekrētu 944/2005 apstiprināja Valsts tehnisko plānu, kurā noteikts, ka analogā televīzija Spānijā jāatslēdz 2010. gada 3. aprīlī ([16]).

(26) Attiecībā uz II un III zonu Valsts tehniskā plāna divpadsmitajā papildnosacījumā jau bija paredzēta iespēja, ka vietējās un reģionālās iestādes palielinās pārklājumu, lai to nodrošinātu 96–100 % iedzīvotāju. Saistībā ar to tehniskajā plānā ir īpaši pieminēta zemes ciparu televīzija (*DTT*) un paredzēti seši noteikumi, kas vietējām iestādēm jāievēro, paplašinot tīkla pārklājumu. Saskaņā ar e) nosacījumu vietējam uzstādītajam aprīkojumam jāatbilst Valsts tehniskajam plānam par zemes ciparu televīziju.

(27) Tāpēc 2007. gada 7. septembrī Ministru padome apstiprināja Valsts plānu pārejai uz zemes ciparu televīziju (turpmāk "Pārejas plāns") ([17]), ar ko īsteno Valsts tehnisko plānu. Pārejas plānā Spānijas teritorija ir iedalīta deviņdesmit tehniskās pārejas projektos ([18]), un katram projektam ir noteikts analogās apraides atslēgšanas termiņš.

(28) Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrija (turpmāk "*MITyC*") 2008. gada 29. februārī pieņēma lēmumu, kura mērķis bija uzlabot telesakaru infrastruktūru, kā arī noteikt finansējuma kritērijus un sadalījumu attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem, īstenojot plānu *Avanza* 2008. gadam ([19]), izveidot informācijas sabiedrību. Šajā lēmumā apstiprinātais budžets bija EUR 558 miljoni. Vienu tā daļu piešķīra platjoslas attīstībai, bet otru – televīzijas pielāgošanai ciparu formātam attālās un mazāk urbanizētās Spānijas teritorijās, uz kurām neattiecas likumā noteiktie komerciālo televīzijas raidorganizāciju pienākumi ([20]). Šo zonu pielāgošanu ciparu formātam dēvēja par "pārklājuma paplašināšanu". Lai to īstenotu, jau noslēgtos pamatlīgumus ([21]) papildināja ar vairākiem pielikumiem, kurus laikposmā no 2008. gada jūlija līdz novembrim parakstīja *MITyC* un autonomās kopienas ("2006. gada pamatlīgumu pielikumi"). Katras autonomās kopienas pamatlīguma pielikumu publicēja Spānijas *Oficiālajā Vēstnesī*. Vairumā gadījumu šo līgumu saturā zemes ciparu tehnoloģija ir norādīta kā vienīgā finansējamā tehnoloģija. Saskaņā ar līgumu nosacījumiem *MITyC* nodeva līdzekļus autonomajām kopienām, kuras apņēmās procesa atlikušās izmaksas segt no savu budžetu līdzekļiem. Pielikumos arī noteikts, ka vietējām iestādēm jāievēro Valsts tehniskā plāna divpadsmitais papildnosacījums.

(29) Savukārt Ministru padome 2008. gada 17. oktobrī piekrita piešķirt papildu EUR 8,72 miljonus *DTT* pārklājuma paplašināšanas pabeigšanai, lai varētu īstenot 2009. gada pirmajā pusgadā pabeidzamos pārejas projektus, t. i., Pārejas plāna I posmu. Finansējumu piešķīra 2008. gada decembrī pēc *MITyC* un autonomo kopienu jauno pamatlīgumu ("2008. gada pamatlīgumi") parakstīšanas. Šie līgumi attiecas uz iepriekš minēto finansējumu (EUR 8,72 miljoniem), un to nosaukums bija "Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrijas un […] autonomās kopienas sadarbības pamatlīgums par Valsts plāna pārejai uz *DTT* izstrādi". Tajos paredzētas darbības, ko finansēs centrālās un reģionālās iestādes, lai nodrošinātu pašreizējam analogās televīzijas pārklājumam līdzvērtīgu ciparu televīzijas pārklājumu. Attiecīgās darbības ir saistītas ar zemes ciparu televīzijas ieviešanu.

([15]) Skatīt 3. zemsvītras piezīmi.
([16]) Tajā noteikts, ka privātajām televīzijas raidorganizācijām to teritorijās līdz attiecīgajam datumam jānodrošina pārklājums 96 % iedzīvotāju, savukārt publiskajām televīzijas raidorganizācijām tika prasīts nodrošināt pārklājumu 98 % attiecīgo teritoriju iedzīvotāju. Televīzijas raidorganizācijām I zonā bija pienākums nodrošināt šim iedzīvotāju procentam zemes ciparu televīziju, tādējādi tām arī bija jāsedz izmaksas par tīkla pielāgošanu ciparu formātam. Tāpēc valsts atbalsts nebija vajadzīgs.
([17]) http://www.televisiondigital.es/Documents/PlanNacionalTransicionTDT.pdf
([18]) Vēlāk tos klasificēja kā I, II un III posmu.
([19]) http://www.boe.es/boe/dias/2008/03/06/pdfs/A13832-13834.pdf
([20]) Lēmums par finansējuma sadalījumu platjoslas attīstībai un televīzijas pielāgošanai ciparu formātam II zonā bija jāpieņem reģionālajām iestādēm.
([21]) Pamatlīgumus 2006. gadā, īstenojot plānu *Avanza*, parakstīja *MITyC* un autonomās kopienas.

(30) Ministru padome 2009. gada 29. maijā apstiprināja sadales kritērijus attiecībā uz EUR 52 miljonus lielo *DTT* pārejas pasākumu finansējumu, ar kuru finansēt Pārejas plāna II un III posma ietvaros īstenojamos pārklājuma paplašināšanas projektus ([22]). Ministru padomes līgumā ir noteikta tieša saistība ar Pārejas plānu, jo tajā paredzēts, ka, "lai īstenotu Valsts plānā pārejai uz *DTT* izvirzīto mērķi, proti, nodrošinātu tādu *DTT* pārklājumu, kas būtu līdzvērtīgs pašreizējam zemes analogās televīzijas tehnoloģijas pārklājumam, ir vajadzīgs publisko iestāžu finansiāls atbalsts" un ka "šīs sadarbības īstenošanu oficiāli reglamentēs Valsts plānā pārejai uz *DTT* paredzētajā veidā".

(31) Visbeidzot, laikposmā no 2009. gada oktobra līdz decembrim pamatlīgumu pielikumus (minēti 29. apsvērumā), tostarp informāciju par Pārejas plāna II un III posmā paredzētās pārklājuma paplašināšanas finansējumu, publicēja Spānijas *Oficiālajā Vēstnesī*. Šajos pielikumos ir noteikts, kas būtu jāsaprot ar "pasākumu pārklājuma paplašināšanai", skaidri atsaucoties vienīgi uz zemes tehnoloģiju (lai gan citu tehnoloģiju izmantošana nav oficiāli izslēgta) ([23]).

(32) Pēc 2008. gada pamatlīgumu un iepriekš minēto pielikumu ([24]) publicēšanas autonomo kopienu valdības sāka pārklājuma paplašināšanu. Iestādes vai nu pašas organizēja publiskus konkursus, vai arī uzticēja konkursa rīkošanu publiskam uzņēmumam. Par subsīdijām tika panākta daļēja vienošanās ar *MITyC*, tāpēc tās finansēja ar centrālā budžeta līdzekļiem vai daļēji finansēja autonomās kopienas. Atsevišķos gadījumos autonomās kopienas uzticēja pārklājuma paplašināšanu pilsētu padomēm.

(33) Valstī lielākoties tika rīkoti divu veidu konkursi. Pirmkārt, izsludināja konkursus par pārklājuma paplašināšanu, proti, konkursa uzvarētājam uzticēja nodrošināt (nereti izveidot) darbspējīgu *DTT* tīklu. Veicamie uzdevumi ietvēra tīkla izstrādi un ar to saistītos inženiertehniskos darbus, signāla pārraidi, tīkla izvietošanu, kā arī vajadzīgā aprīkojuma piegādi. Pārējie konkursu veidi bija konkursi par aparatūras piegādi, kurus rīkoja jau izveidotu tīklu gadījumā. Konkursa uzvarētājam bija jāmodernizē tīkls ar vajadzīgo aprīkojumu, t. i., jāpiegādā, jāuzstāda un jāaktivizē aprīkojums.

(34) Lielākoties konkursu rīkotājiestādes tieši, t. i., konkursa uzdevuma definīcijā ([25]), un/vai netieši, proti, tehnisko specifikāciju vai finansējamā aprīkojuma aprakstā ([26]), atsaucās uz zemes televīzijas tehnoloģiju un *DTT*. Nedaudzajos gadījumos, kuros tika skaidri minēta satelīta tehnoloģija, rīkotājiestādes atsaucās uz satelītšķīvjiem satelīta signāla uztveršanai zemes torņos ([27]) vai uz aprīkojumu ciparu televīzijas pieejamības nodrošināšanai III zonā ([28]). Bija ļoti maz paplašināšanas konkursu, kuros tika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips un pieļauta arī tādu tehnoloģiju, kas nav *DTT*, izmantošana ([29]).

(35) Kopumā 2008.–2009. gadā II zonas pārklājuma paplašināšanā ieguldīja gandrīz EUR 163 miljonus centrālā budžeta līdzekļu (daļēji aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem, kurus autonomajām kopienām piešķīra *MITyC* ([30]) un EUR 60 miljonus no 16 izmeklēto autonomo kopienu budžetu līdzekļiem. Turklāt paplašināšanai EUR 3,5 miljonus piešķīra arī pilsētu padomes.

(36) Pēc II zonas *DTT* pārklājuma paplašināšanas atsevišķas autonomās kopienas no 2009. gada sāka nākamo posmu un organizēja papildu konkursus vai arī noslēdza attiecīgus līgumus bez konkursa par ciparu formātam pielāgotā un paplašināšanas laikā izvietotā aprīkojuma ekspluatāciju un uzturēšanu. Atšķirībā no pārejas atbalsta šie pasākumi ir uzskatāmi par pastāvīgu atbalstu. Tā kā šie līgumi attiecas uz II zonā uzstādītā zemes tīkla ekspluatāciju un uzturēšanu, arī tie nav tehnoloģiski neitrāli. Kopumā 2009.–2011. gadā ekspluatācijas un uzturēšanas (pastāvīgais atbalsts) konkursos piešķīra vismaz EUR 32,7 miljonus.

([22]) http://www.boe.es/boe/dias/2009/07/02/pdfs/BOE-A-2009-10972.pdf
([23]) Skatīt, piemēram, pielikumu pamatlīgumam ar Andalūziju (*Andalucía*): http://www.boe.es/boe/dias/2009/10/28/pdfs/BOE-A-2009-17108.pdf.
([24]) Kopumā attiecībā uz pārklājuma paplašināšanu iestādes noslēdza vairāk nekā 600 līgumu, piemēram, pamatlīgumus, pielikumus u. c.
([25]) Piemēram, Estremadura, Astūrija, Kanāriju salas, Katalonija (*Cataluña*), Madride.
([26]) Piemēram, Aragona.
([27]) Piemēram, Aragona un Astūrija.
([28]) Estremadura.
([29]) No 516 konkursiem, kurus rīkoja visi reģioni, izņemot Kastīliju-Lamanču, Komisija analizēja 82 konkursu izlasi – 17 paplašināšanas konkursus un 65 piegādes konkursus. Tikai deviņus no tiem klasificēja kā tehnoloģiski neitrālus: trīs paplašināšanas konkursus (Kastīlijā-Leonā) un sešus piegādes konkursus (piecus konkursus Kanāriju salās un vienu konkursu Kantabrijā).
([30]) Izņemot Kastīliju-Lamanču.

2.3. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS

(37) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija vispirms norādīja, ka aprakstītais pasākums, šķiet, atbilst visiem LESD 107. panta 1. punkta kritērijiem, tāpēc to var uzskatīt par valsts atbalstu.

(38) Tā kā apraides tirgum ir dažādi līmeņi, lēmumā par procedūras uzsākšanu noteiktas trīs valsts atbalsta saņēmēju kategorijas: i) tīkla operatori; ii) aparatūras piegādātāji, kuri piedalījās konkursos par pārklājuma paplašināšanai vajadzīgā aprīkojuma piegādi; un iii) televīzijas kanālu raidorganizācijas.

(39) Komisija sākotnēji secināja, ka, piešķirot shēmā paredzēto finansējumu ar *DTT* platformas paplašināšanu saistīto izmaksu segšanai, varēja tikt izkropļota vai arī tika izkropļota konkurence starp aparatūras piegādātājiem, kuri darbojas citas tehnoloģijas tirgū, un starp zemes un satelīta platformu operatoriem.

(40) Komisija sākotnējā novērtējumā uzskatīja, ka attiecīgais pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un neredzēja pamatojumu tā saderībai ar iekšējo tirgu, jo nešķita, ka šajā gadījumā būtu piemērojama kāda no paredzētajām atkāpēm.

(41) Papildu fakti ir izklāstīti lēmumā par procedūras uzsākšanu, kas uzskatāms par šā lēmuma neatņemamu daļu.

3. **SPĀNIJAS PIEZĪMES**

3.1. VISPĀRĒJAS PIEBILDES

(42) Lai atspēkotu lēmumā par procedūras uzsākšanu izteiktos pieņēmumus, Spānija un autonomās kopienas izvirzīja vairākus argumentus ([31]). Vispārīgi izsakoties, tos var iedalīt divās kategorijās. Pirmkārt, Spānijas iestādes apgalvo, ka šajā gadījumā nav piešķirts valsts atbalsts – tā kā pakalpojums ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojums (VTNP), tas nav uzskatāms par atbalstu, jo uz to attiecas sabiedriskās apraides pakalpojumu sniedzēja uzdevums. Turklāt šis pasākums neradīja nekādas priekšrocības. Otrkārt, arī tad, ja valsts atbalsts būtu piešķirts, tas atbilstu LESD 106. panta 2. punktam vai 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam, jo a) analogais tīkls jau pastāvēja, un no efektivitātes viedokļa esošās infrastruktūras modernizācija izmaksātu mazāk nekā pāreja uz jaunu platformu; b) atbilstību vajadzīgajiem kvalitātes kritērijiem nodrošinātu tikai *DTT* tehnoloģija; c) konkursi bija tehnoloģiski neitrāli, un tajos varēja piedalīties arī citu platformu operatori. Šie argumenti ir apkopoti turpmāk.

3.2. ATBALSTA NEESAMĪBA

3.2.1. **Vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojums (VTNP)**

(43) Spānijas iestādes norādīja, ka tīkla operatori sniedz vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sprieduma lietā *Altmark* izpratnē ([32]). Taču, tā kā par pārklājuma paplašināšanu ir atbildīgas autonomās kopienas, sprieduma *Altmark* lietā piemērojamība jāvērtē katrā gadījumā atsevišķi un autonomajām kopienām jāpierāda, ka *Altmark* noteikumi tika izpildīti. Vissīkākos argumentus iesniedza Basku zeme, kura tīkla pielāgošanu ciparu formātam uzticēja publiskajam uzņēmumam *Itelazpi S.A.* (turpmāk "*Itelazpi*").

3.2.2. **Priekšrocību neesamība**

(44) Spānija uzskatīja, ka, tā kā aparatūras piegādātāji uzvarēja konkursos par aprīkojuma piegādi, bija izslēgta selektīvas priekšrocības esamība.

([31]) Centrālo un reģionālo iestāžu (izņemot Basku zemes, kura pieprasīja piemērot noteikumus attiecībā uz kompensāciju par sabiedrisku pakalpojumu) argumenti izklāstīti kopā kā Spānijas (vai Spānijas iestāžu) argumenti.

([32]) Tiesas 2003. gada 24. jūlija spriedums lietā C-280/00 *Altmark Trans GMBH* un *Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GMBH* (*Recueil* 2003, 1.–7747. lpp.).

(45) Savukārt attiecībā uz tīkla operatoriem tā norādīja, ka, lai gan *Abertis* ir galvenais operators I zonā un tam pieder 29 % no modernizētajiem II zonas tīkliem, tas nenodrošina tīklu darbību II zonā. Tāpēc pasākums neradīja priekšrocību *Abertis* kā tīkla operatoram.

(46) Tīkla darbību nodrošina vairāki reģionālie operatori, autonomās kopienas vai vietējās padomes, kuras vienkārši īrē *Abertis* telpas un iekārtas. Autonomās kopienas un vietējās padomes nekonkurē ar citiem tīkla operatoriem, tāpēc tās neiegūst konkurences priekšrocību. Tās arī negūst peļņu, jo televīzijas raidorganizācijas nemaksā par pārraides pakalpojumu sniegšanu II zonā.

(47) Attiecībā uz *DTT* raidorganizācijām Spānija apgalvo, ka izmeklētie pasākumi gandrīz neietekmēja televīzijas raidorganizācijas. Pēc šā pasākuma televīzijas raidorganizāciju auditorija nebija lielāka kā tad, kad programmas pārraidīja, izmantojot analogo tehnoloģiju, jo 2,5 % iedzīvotāju, uz kuriem attiecās pārklājuma paplašināšana, jau bija pieejama zemes analogā televīzija. Tādējādi attiecīgie pasākumi neietekmēja šo uzņēmumu finansiālo stāvokli.

3.3. ATBILSTĪBA LESD 106. PANTA 2. PUNKTAM UN 107. PANTA 3. PUNKTA c) APAKŠPUNKTAM

(48) Basku iestādes paziņoja, ka uzņēmumam *Itelazpi* piešķirtais valsts atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 106. panta nosacījumiem. Saistībā ar to tās uzskata, ka attiecīgais pasākums atbilst visiem noteikumiem Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmumā par EK Līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk "Lēmums par 86. panta 2. punktu") ([33]).

(49) Ja Komisija nolems, ka Spānijas iestāžu īstenotie pasākumi zemes ciparu televīzijas ieviešanai II zonā uzskatāmi par valsts atbalstu un nav saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 106. pantu, Spānija apgalvo, ka attiecīgie pasākumi noteikti būtu saderīgi ar iekšējo tirgu, ciktāl to nolūks ir nodrošināt sabiedrības interesēm atbilstīga mērķa (pārejas uz ciparu pārraidi) īstenošanu, tāpēc uz tiem būtu jāattiecina LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētā atkāpe.

3.3.1. **Argumenti par efektivitāti**

(50) Spānija norādīja, ka valsts līmenī Valsts tehniskais plāns un Pārejas plāns nav pārklājuma paplašināšanas plāni, jo tie attiecas vienīgi uz pāreju I zonā. Tādējādi šie plāni neierobežo pieejamās pārklājuma paplašināšanas tehnoloģiskās iespējas. Savukārt pamatlīgumu regulatīvais statuss nav tāds pats kā plānu statuss, un to pamatā ir centrālo un reģionālo iestāžu vienošanās. Turklāt, kā norādīja Spānija, tajos nav izslēgta satelīta un citu tehnoloģiju izmantošana. Jebkurā gadījumā pārklājumu paplašināja un tehnoloģiju izvēlējās autonomās kopienas, kuras šajā nolūkā visbiežāk īstenoja konkursa procedūru. Viens no šiem konkursiem – Kastīlijā-Leonā – bija tehnoloģiski neitrāls, un tas vien, ka konkurss notika, pierāda, ka centrālās iestādes nelika autonomajām kopienām izmantot zemes tehnoloģiju.

(51) Arī tad, ja atsevišķos, citur rīkotos konkursos tika minēti konkrēti zemes tehnoloģijas tehniskie elementi, to var izskaidrot ar faktu, ka zemes apraides nodrošināšanai vajadzīgi noteikti elementi, kas nav nepieciešami satelīta tehnoloģijai, un tie bija jāiekļauj konkursa nolikumā, lai no konkursiem neizslēgtu zemes risinājumu izmantošanu.

(52) Spānijas iestādes arī atsaucās uz priekšizpētes pētījumu par vispārēju *DTT* pakalpojumu sniegšanu, izmantojot dažādas tehnoloģijas (*DTT* un satelīta), ko *MITyC* veica 2007. gada jūlijā, t. i., pirms tā ierosināja finansēt *DTT* pārklājuma paplašināšanu. Lai gan iestādes atzīst, ka pētījums bija tikai iekšējs dokuments, kas vēlāk netika izmantots, tās arī uzsver, ka tajā ņemtas vērā reālās *DTT* vai satelīta pārraides izmantošanas izmaksas. Pētījumā tika secināts, ka nav iespējams iepriekš noteikt, ar kuru tehnoloģiju televīzijas signāla pārklājuma paplašināšana būs efektīvāka vai lētāka. Lēmums būtu jāpieņem par katru reģionu atsevišķi, vēlams, ņemot vērā katras autonomās kopienas sagatavotus pētījumus, kuros analizēti tādi faktori kā topogrāfija, iedzīvotāju teritoriālais sadalījums un pašreizējās infrastruktūras stāvoklis.

([33]) Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmums 2005/842/EK par EK Līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.), un Kopienas nostādnes valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (OV C 297, 29.11.2005., 4. lpp.) ("Nostādnes").

3.3.2. **Prasības par kvalitāti**

(53) Tika izvirzīti divi argumenti par kvalitāti. Pirmkārt, līdz šim attiecīgajā teritorijā *DTT* bezmaksas kanāli, izmantojot satelīta apraidi, nebija pieejami. Tāpēc, ja notiktu pāreja uz satelīta platformu, par pakalpojumu būtu jāmaksā klientiem.

(54) Otrkārt, papildus valsts kanāliem ir jāraida arī reģionālie kanāli. Izmantojot *DTT* tehnoloģiju, katrā ģeogrāfiskajā reģionā ir iespējams uztvert attiecīgā reģiona kanālus. Ņemot vērā reģionālo un vietējo kanālu skaitu, zemes televīzijai Spānijā ir piešķirtas 1380 frekvences un nav vajadzības piemērot tehniskus ierobežojumus un paplašināt pārklājumu ārpus katra kanāla mērķauditorijas reģiona. Spānija uzskata, ka ar satelīta tīkliem to nevarētu panākt, jo ar tiem nevar noteikt ģeogrāfiskas robežas, tāpēc būtu jāizmanto sarežģīta piekļuves ierobežošanas sistēma. Tādējādi satelīta apraides izmaksas vēl vairāk pieaugtu, savukārt televīzijas raidorganizācijas negribētu piešķirt piekļuvi to kanāliem, ja nebūtu pārliecinātas, ka būs iespējams noteikt ģeogrāfiskās robežas.

3.3.3. **Tehnoloģiju neitralitāte**

(55) Spānija norādīja, ka centrālo un reģionālo iestāžu divpusējos līgumos nav noteikts, ka tīkls būtu jāpielāgo ciparu formātam ar kādu konkrētu tehnoloģiju. Tajos ir tikai paredzēts nodot autonomajām kopienām līdzekļus, kuru apmērs atbilst izmaksām par tīkla pielāgošanu ciparu formātam, kas aprēķinātas, pamatojoties uz pieņemtu efektīvu atsauces tehnoloģiju, t. i., *DTT*. Spānija uzskata, ka saistībā ar to būtu jāņem vērā tas, ka paplašināšanas laikā zemes analogā televīzija bija pieejama 98,5 % Spānijas mājsaimniecību.

(56) Komentējot lēmumā par procedūras uzsākšanu minēto Kantabrijas konkursu, Spānijas iestādes uzsvēra, ka konkurss, kurā uzvarēja *Astra*, attiecās gan uz II, gan III zonu, t. i., tā mērķis bija nodrošināt ciparu televīzijas apraidi visā Kantabrijā. Tam būtu divējādi jāietekmē lietas novērtējums.

(57) Pirmkārt, Kantabrijas projekts neizdevās, jo pēc tam, kad līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas uzņēmumam *Astra*, vairākas lielākās televīzijas raidorganizācijas paziņoja *Astra* un Kantabrijas valdībai, ka neatļaus pārraidīt to saturu ar satelītu. Tāpēc plāna mērķi vairs nebija iespējams īstenot bez sarežģījumiem. Otrkārt, galvenais līguma pārtraukšanas iemesls bija centrālās valdības lēmums par satelīta pārklājuma nodrošināšanu visā Spānijas III zonā, nevis lēmums par centrālās valdības finansējuma piešķiršanu II zonas pārklājuma paplašināšanai. Turklāt līgumu lauza 2008. gada novembrī, jo tobrīd bija skaidrs, ka *Astra* nespēs pildīt savus pienākumus. Jānorāda, ka *Astra* laikus neveica vajadzīgos darbus un nesaņēma bezmaksas televīzijas kanālu raidorganizāciju atļauju pārraidīt to kanālus.

(58) Šajā lēmumā Kantabrijas projektu var ņemt vērā tikai tiktāl, cik satelīta platforma ir uzskatāma par derīgu zemes platformas alternatīvu. Tāpēc iepriekš minētie argumenti nav atbilstīgi. Kad Spānijas iestādes nolēma III zonā izmantot satelīta platformu, tās pieņēma valsts plānu un īpašu regulu, kurā televīzijas raidorganizācijām prasīts saskaņot to rīcību un izvēlēties vienu kopēju satelīta platformas nodrošinātāju. Līdzīgu mehānismu varēja piemērot arī II zonai. Norādītie līguma laušanas iemesli nerada šaubas par to, ka satelīta tehnoloģija varētu būt piemērota platforma televīzijas signālu pārraidei II zonā. Turklāt tos ir atspēkojusi Spānijas valsts tiesa.

3.3.4. **Konkurence un tirdzniecība netika izkropļota**

(59) Attiecībā uz tīkla operatoru konkurenci Spānija norādīja, ka zemes un satelīta televīzija ir divi pilnīgi dažādi tirgi, tāpēc izmeklētie pasākumi neizkropļoja konkurenci ietekmētajos tirgos. Spānija uzskata, ka izmeklētie pasākumi neietekmē Savienības iekšējo tirgu, jo attiecas uz ierobežotas ģeogrāfiskās teritorijas iedzīvotājiem. Tā kā attiecīgie pakalpojumi ir vietēji, maz ticams, ka pasākums ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm.

3.4. *DE MINIMIS* NOTEIKUMA PIEMĒROJAMĪBA

(60) Spānijas iestādes arī norādīja, ka uz ievērojamu finansējuma daļu noteikti attiecas *de minimis* noteikums, kas tika ieviests ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1998/2006 ([34]) par *de minimis* atbalstu. Katra autonomā kopiena vai vietējā padome aparatūru iegādājās neatkarīgi, tāpēc nosacījumus par *de minimis* atbalstu būtu jāanalizē attiecīgajā līmenī. Tā kā ir zināma precīza šajos gadījumos izmaksātā atbalsta summa, tāpat kā iegādātās preces un pakalpojumi, atbalsts bija pietiekami pārredzams, lai varētu piemērot *de minimis* robežvērtības.

3.5. PASTĀVĪGS VALSTS ATBALSTS

(61) Spānijas centrālās iestādes uzskata, ka pārraides centru ekspluatācija un uzturēšana neietilpst *MITyC daļēji* finansētās pārklājuma paplašināšanas darbības jomā. Ministrijai nav tiesību pieprasīt padomēm vai autonomajām kopienām turpināt ekspluatāciju un uzturēšanu pēc pārklājuma paplašināšanas konkursos noteiktā perioda. Tāpēc nevar pilnīgi izslēgt iespēju, ka atsevišķu centru ekspluatācija un uzturēšana varētu tikt pārtraukta vietējās padomes budžeta samazinājumu dēļ. Saskaņā ar centrālo iestāžu sagatavoto provizorisko novērtējumu ekspluatācijas un uzturēšanas gada izmaksas bija 10 % no sākotnējā ieguldījuma. Izmeklēšanas laikā vairākas autonomās kopienas iesniedza sīkākus datus par II zonas *DTT* tīkla ekspluatācijai un uzturēšanai izmantotajiem līdzekļiem.

4. **IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES**

4.1. ASTRA

4.1.1. **Vispārējas piebildes**

(62) *Astra* atkārto savu sākotnējo nostāju, t. i., ka pasākumi pārejai uz zemes ciparu televīziju bija saskaņots plāns, kas tika izstrādāts centrālās valdības līmenī un ko īstenoja reģionālās iestādes. Taču, pat pieņemot, ka valsts atbalstu pārklājuma paplašināšanai izstrādāja, organizēja un īstenoja reģionālā līmenī, *Astra* uzskata, ka tas ir nelikumīgs un nesaderīgs.

(63) Attiecībā uz Kantabrijas konkursu *Astra* apgalvo, ka pretēji Spānijas teiktajam Kantabrijas iestādēm bija pienākums saņemt televīzijas raidorganizāciju atļauju pārraidīt to kanālus ar satelīta platformu. Turklāt, lai gan televīzijas raidorganizācijas nosūtīja vēstules 2008. gada martā, Kantabrijas iestādes 2008. gada jūlijā ierosināja pārējām autonomajām kopienām izmantot to izvēlēto alternatīvu.

4.1.2. **Valsts atbalsta esamība**

(64) Par tīkla operatoriem un īpaši *Abertis* radīto priekšrocību *Astra* norāda, ka, *Abertis* kā aparatūras piegādātājs uzvarēja aptuveni […] (*) konkursu par zemes tīklu pielāgošanu ciparu formātam teritorijās, kurās bija jāpaplašina pārklājums. Tā kā *Abertis* ir platformas operators, tīkla pielāgošana ciparu formātam labvēlīgi ietekmē tā komercpiedāvājumu televīzijas raidorganizācijām, jo tagad tas bez papildu izmaksām ar *DTT* tīklu sasniegs gandrīz 100 % iedzīvotāju, savukārt, ja apstrīdētais pasākums nebūtu īstenots, ciparu formāta televīzija būtu nodrošināta tikai 96–98 % iedzīvotāju. *Abertis* nāktu par labu arī tas, ka *Astra* kā galvenajam alternatīvajam konkurējošajam platformas operatoram, sākot darbību Spānijas II zonas tirgū, nebūtu atbalsta punkta.

(65) *Astra* arī apgalvo, ka attiecīgie pasākumi radīja *Abertis* papildu priekšrocības. Pirmkārt, ievērojamam *Abertis* zemes tīklu skaitam ir izmantots izmeklētajiem pasākumiem piešķirtais Spānijas iestāžu finansējums, un šo tīklu darbību nodrošina tieši *Abertis*. Tas īpaši attiecas uz tīkliem teritorijā, kurā *RTVE* (publiskajai televīzijas raidorganizācijai) ir pienākums nodrošināt signālu, bet privātajām televīzijas raidorganizācijām šāda pienākuma nav (aptuveni 2,5 %

([34]) Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1998/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.).

(*) Konfidenciālie dati lēmuma tekstā ir norādīti ar […].

iedzīvotāju). Otrkārt, *Astra* apgalvo, ka valsts atbalsts radīja *Abertis* netiešas priekšrocības saistītajos tirgos, piemēram, transporta tirgū. Sūdzības iesniedzējs arī norāda, ka izmeklētā pasākuma rezultātā ir izkropļota konkurence III zonā ([35]).

(66) *Astra* uzskata, ka satelīta un zemes platformas veido vienu tirgu. Maksas un bezmaksas televīzijas nodalīšana neietekmē platformu savstarpējo konkurenci. Jau šobrīd zemes un satelīta platformas konkurē par maksas televīzijas pārraidi, jo jau tagad ir vismaz divi maksas kanāli, kuri savu signālu piedāvā, izmantojot *DTT* platformu, un viens no tiem ir pieejams tikai *DTT* formātā. Turklāt *Astra* norādīja, ka visas pašreiz apstiprinātās televīzijas raidorganizācijas jau ir pieprasījušas valdībai licenci to satura pārraidei maksas kanālos.

(67) *Astra* uzskata, ka izmeklētie pasākumi nebija samērīgi. Uzņēmums norāda, ka, lai veiktu pāreju uz *DTT*, nācās ievērojami pielāgot daudzdzīvokļu ēkas un ieguldīt kabeļu infrastruktūrā. Turklāt, lai pamatotu savu argumentu, proti, ka pārklājuma paplašināšana, izmantojot satelītu, nebūtu bijusi dārgāka par zemes platformas izmantošanu, *Astra* atsaucās uz iekšējo izmaksu analīzi, ko uzņēmums sagatavoja 2008. gada novembrī un iesniedza kopā ar sūdzību. Analīzē salīdzinātas abu pārklājuma paplašināšanas tehnoloģiju, t. i., zemes un satelīta, radītās izmaksas. *Astra* sagatavotajā analīzē un Spānijas un *Abertis* pētījumos izteiktie pieņēmumi daudzējādā ziņā atšķiras, tostarpattiecībā uz satelītšķīvju izmaksām un vajadzību iegādāties ārējas televizora pierīces zemes ciparu televīzijas uztveršanai. Ņemot vērā analīzes konstatējumus, jāsecina, ka pārklājuma paplašināšana, izmantojot satelīta tehnoloģiju, varētu nebūt dārgāka par zemes tehnoloģijas izmantošanu. *Astra* arī iesniedza papildu dokumentus, lai pierādītu, ka abu tehnoloģiju uzstādīšanas un ekspluatācijas izmaksas nebūt nav ievērojami atšķirīgas.

(68) *Astra* arī apgalvo, ka ierobežotas satelīta pārraižu pieejamības nodrošināšana nav šķērslis bezmaksas kanālu pārraidei. Piekļuves ierobežošanas sistēmas lieto visā pasaulē, un to izmantošana nav sarežģīta ([36]). Turklāt Kantabrijai ierosināto ierobežotās piekļuves risinājumu apstiprināja Kantabrijas iestādes, kuras varētu noteikt, kuriem lietotājiem aktivizēt pakalpojuma sniegšanu. Tādējādi pakalpojuma teritoriālo ierobežošanu kontrolēja Kantabrijas valdība. Lai to nodrošinātu, nebija vajadzīgi īpaši pielāgojumi.

(69) Attiecībā uz pasākuma piemērotību *Astra* apgalvo, ka apjomradīto ietaupījumu dēļ satelīta tehnoloģijas ekonomiskais izdevīgums pieaug proporcionāli ģeogrāfiskās teritorijas lielumam. Tā kā II zonā īstenotais pasākums tika sadalīts vairāk nekā 600 vietējos un reģionālos konkursos, satelīta tehnoloģijas konkurences pozīcija jau sākumā bija ļoti nelabvēlīga. Tomēr, lai gan Spānijas valdība nespēja noteikt vai ierosināt, ka vienam no finansējuma piešķiršanas priekšnosacījumiem jābūt vajadzībai ņemt vērā reģionu sinerģiju, šo iespēju varēja izmantot reģioni, lai tādējādi nodrošinātu nodokļu maksātājiem visrentablāko risinājumu. *Astra* apgalvo, ka reģioni patiesībā to centās darīt, pirms Spānijas centrālā valdība iejaucās, atbalstot zemes tehnoloģijas izmantošanu. Tiešām, Kantabrijas iestādes, kuras par publiskā konkursa uzvarētāju atzina uzņēmumu *Astra*, sākumā centās par satelīta platformas izmantošanu pārliecināt arī citus reģionus, jo šādi vēl vairāk tiktu samazinātas reģiona izmaksas.

4.1.3. **Pastāvīgs valsts atbalsts**

(70) *Astra* atkārto, ka apstrīdētā pasākuma daļa ir uzskatāma par pastāvīgu valsts atbalstu, jo autonomo kopienu valdības pastāvīgi finansēs II zonas vietējo tīklu ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas. Saskaņā ar *Astra* aprēķiniem satelīta risinājuma ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas būtu EUR 100 000 par kanālu gadā, taču, ja satelīta risinājumu būtu izvēlējušies vairāki reģioni, tās būtu bijis iespējams samazināt.

4.2. *ABERTIS* PIEZĪMES

(71) *Abertis* ir telesakaru infrastruktūras operators un tīkla aprīkojuma piegādātājs. Papildus citiem uzņēmumiem tam pieder arī *Retevisión S.A.* un *Tradia S.A.*, kuri pārvalda telesakaru tīklus un infrastruktūru un nodrošina to darbību.

([35]) *Astra* uzskata, ka, pateicoties līdzekļiem, ko iestādes nodrošināja II zonas pasākumiem, *Hispasat* (satelīta pakalpojumu sniedzējs, kura līdzīpašnieks ir *Abertis* un kurš apkalpo III zonu) var bez papildu izmaksām nodrošināt satelīta jaudu televīzijas raidorganizācijām. Visbeidzot, *Astra* apgalvo, ka attiecīgais pasākums ir nodrošinājis *Abertis* ekskluzīvu iespēju izmantot saistības, kas jāievēro, III zonā.

([36]) *Astra* apgalvo, ka pasaulē ir ļoti daudz satelīta platformu lietotāju, kuri izmanto ierobežotu piekļuvi, un šīs sistēmas sarežģītība nav kavējusi tās ieviešanu.

4.2.1. **Valsts atbalsta esamība**

(72) Pirmkārt, *Abertis* norāda, ka izmeklētie pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Reģionālās iestādes vienkārši iegādājās preces un pakalpojumus atklātos konkursos un atbilstīgi tirgus noteikumiem, turklāt tās būs II zonas pārraides centros uzstādītā aprīkojuma īpašnieces. Tāpēc ne finansējumu, nedz arī par šo finansējumu iegādātu ciparu tehnoloģijas aprīkojumu nenodeva ārējam saņēmējam.

(73) *Abertis* arī uzskata, ka apstrīdētie pasākumi neradīja tīkla operatoriem vērā ņemamas ekonomiskas priekšrocības. *Abertis* apgalvo, ka tas nenodrošina II zonas vietējo tīklu darbību (lai gan tam pieder attiecīgie pārraides centri), tāpēc tas nevar gūt tiešas priekšrocības. Otrkārt, *Abertis* II zonā darbojas tikai kā aparatūras piegādātājs. Treškārt, arī gadījumos, kad pārraides centra modernizēšanai vajadzīgo ciparu tehnoloģijas aprīkojumu pārdeva *Abertis* un šis aprīkojums tika uzstādīts *Abertis* pārraides centrā, uzņēmums neguva priekšrocību, jo tas tikai izīrē attiecīgos pārraides centrus vietējiem tīkla operatoriem atbilstīgi tirgus noteikumiem un tīkla pielāgošana ciparu formātam neietekmēja *Abertis* saņemto īres maksu. Ceturtkārt, *Abertis* uzstāj, ka nelielais *DTT* tīkla pārklājuma pieaugums par 1–2 % nerada tam ekonomiskas priekšrocības kā I zonas platformas operatoram. Visbeidzot, II zonas tīkla pielāgošana ciparu formātam neietekmē cenu, ko *Abertis* par pārraides pakalpojumiem var piemērot televīzijas raidorganizācijām, jo īpaši tāpēc, ka *Abertis* vairumtirdzniecības cenas nosaka Spānijas regulatīvā iestāde *Comision del Mercado de Telecomunicaciones* (turpmāk "*CMT*").

(74) Attiecībā uz II zonas vietējo tīklu operatoriem (pilsētu padomēm) *Abertis* uzskata, ka ekonomiska priekšrocība nav iespējama, jo padomes nav uzskatāmas par uzņēmumiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, turklāt tās sniedz sabiedrisku pakalpojumu.

(75) *Abertis* arī uzskata, ka izmeklētais pasākums neradīja ekonomiskas priekšrocības televīzijas raidorganizācijām. Pēc II zonas tīklu pielāgošanas ciparu formātam televīzijas skatītāju skaits nepārsniedza analogās televīzijas skatītāju daudzumu pirms 2005. gada, kurā tika sākta pāreja uz ciparu televīzijas pārraidi.

(76) *Abertis* arī uzskata, ka apstrīdētie pasākumi neradīja būtisku ietekmi uz tīkla operatoru savstarpējo konkurenci. Tas, ka ne *Astra*, nedz arī cits privātais operators pēdējo 20 gadu laikā neizrādīja interesi par pārraides pakalpojumu sniegšanu II zonā, liecina, ka tirgus nepastāvēja un ka, lai veicinātu pakalpojumu sniegšanu, bija vajadzīga valsts iejaukšanās. Īpaši jānorāda, ka netika izkropļota satelīta un *DTT* operatoru konkurence, jo šīm tehnoloģijām ir dažādi tirgi. Turklāt II zonas zemes tīklu pielāgošana ciparu formātam nekādi nemainīja attiecīgo tirgu konkurences struktūru – tika veikti vienīgi vajadzīgie esošās analogās platformas tehniskās modernizēšanas darbi.

(77) *Abertis* apgalvo, ka, tā kā ar II zonas tīkliem nodrošinātos apraides pakalpojumus sniedz konkrētās un izolētās teritorijās, tie neiespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(78) Ja Komisija attiecīgās publiskās iestādes vai to filiāles uzskatītu par uzņēmumiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, *Abertis* norādītu, ka finansējums II zonas pārejai uz ciparu formātu tika piešķirts kā kompensācija par sabiedriska pakalpojuma sniegšanu. Saistībā ar to *Abertis* uzskata, ka apstrīdētie pasākumi atbilst *Altmark* judikatūras noteikumiem un neietver valsts atbalstu.

4.2.2. **Esošs atbalsts**

(79) *Abertis* uzskata, ka pārraides tīklu ieviešana II zonā sākās neliberalizētā pārraides nozarē 1982. gadā. Tobrīd Spānijas valstij bija likumīgs monopols zemes pārraides tirgū. Šobrīd ar publiskiem līdzekļiem tiek finansēta pirms nozares liberalizācijas izveidoto II zonas vietējo tīklu uzstādīšana, uzturēšana un ekspluatācija. Tāpēc izmeklētais pasākums ir pastāvīgs un esošs atbalsts.

4.2.3. **Saderība**

(80) *Abertis* apgalvo, ka jebkāds iespējams valsts atbalsts būtu saderīgs saskaņā ar LESD 106. panta nosacījumiem, jo tas atbilst visiem Lēmuma par 86. panta 2. punktu noteikumiem.

(81) Citādi jebkāds iespējams valsts atbalsts atbilstu LESD 107. panta 3. panta c) punktam. Pirmkārt, Spānijas iestāžu pieņemto pasākumu mērķis bija paātrināt pāreju uz ciparu formātu Spānijā, kas Komisijas lēmumos par valsts atbalstu ir atzīta par vispārējas nozīmes mērķi. Otrkārt, atbalsts bija piemērots instruments, jo *DTT* ir piemērotāka pārklājuma paplašināšanas tehnoloģija ([37]). Papildus ekonomiskiem iemesliem *Abertis* arī norāda, ka televīzijas raidorganizācijas nevēlas izmantot satelīta platformas, jo, iegādājoties satura tiesības uz to bezmaksas programmām, tās saskaras ar ierobežojumiem. Vairumā gadījumu tās iegādājas tikai tiesības pārraidīt saturu konkrētā platformā, proti, *DTT*, jo ar šo tehnoloģiju ir iespējams noteikt pārraides mērķauditoriju un ģeogrāfiskos ierobežojumus. Pasākumi ir arī samērīgi, jo ar attiecīgo finansējumu tiek segtas tikai izmaksas par II zonas pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīziju. Īstenojot apstrīdēto pasākumu, tiek segtas vienīgi izmaksas par II zonas pārraides centru pielāgošanu ciparu formātam, ko veic, iegādājoties un uzstādot ciparu tehnoloģijas aprīkojumu.

(82) Attiecībā uz pasākuma tehnoloģisko neitralitāti *Abertis* norāda, ka zemes tehnoloģija nebija vienīgais Spānijas valdības izskatītais risinājums. Turklāt tika nolemts, ka III zonā piemērotākais ciparu televīzijas tehnoloģiskais risinājums ir satelīta platforma. Vēl svarīgāk, *Abertis* apgalvo, ka saskaņā ar iesniegtajām izmaksu analīzēm *DTT* ir uzskatāma par piemērotāko un lētāko platformu, ar ko II zonā nodrošināt tādu ciparu televīzijas pārklājumu, kas būtu līdzvērtīgs pārklājumam pirms analogās televīzijas formāta atslēgšanas ([38]).

4.3. *RADIODIFUSIÓN* PIEZĪMES

(83) *Radiodifusión* ir salīdzinoši jauns pakalpojumu sniedzējs audiovizuālo signālu pārraides pakalpojumu tirgū, kas *CMT* Operatoru reģistrā tika iekļauts 2005. gada novembrī.

(84) Kopumā *Radiodifusión* piekrīt lēmumā par procedūras uzsākšanu izteiktajiem apgalvojumiem un atbalsta Komisijas nostāju, taču tas iesniedza arī dažus turpmāk izklāstītos papildu apsvērumus. Uzņēmums piekrīt, ka valsts atbalsts neatbilst *Altmark* prasībām un ietver apjomīgu valsts līdzekļu nodošanu.

(85) Izmeklētā atbalsta shēma radīja priekšrocības tīkla operatoriem, kuri jau darbojās lauku reģionos. Patiesībā attiecīgajā tirgū, kam raksturīgi lieli šķēršļi darbības sākšanai, kuri savukārt labvēlīgi ietekmē tirgū jau dominējošos operatorus, pasākuma rezultātā tika atjaunotas vēsturiskās monopola tendences. Tas īpaši attiecināms uz uzņēmumu *Abertis*, kam izdevās nostiprināt monopola stāvokli un izmantot publisko finansējumu, lai izveidotu jaunu un blīvāku tīklu, kas tam palīdzēs konkurēt jaunos tirgos.

(86) *Radiodifusión* apgalvo, ka izmeklētais valsts atbalsts nav samērīgs. Lai tas atbilstu prasībai par samērīgumu, atbalstam vajadzētu būt tikai tik lielam, cik vajadzīgs, t. i., tas būtu jāpiešķir tikai attālām lauku teritorijām un tam būtu jārada vienlīdzīgas priekšrocības visiem operatoriem, pieprasot pildīt efektīvas piekļuves saistības.

([37]) *Abertis* atsaucas uz izmaksu analīzi, ko tas sagatavoja 2010. gada janvārī, lai salīdzinātu attiecīgās izmaksas par *DTT* un satelīta tehnoloģijas izmantošanu ciparu televīzijas pakalpojumu sniegšanai II zonā. Saskaņā ar analīzes rezultātiem kopējās *DTT* tehnoloģijas izmantošanas izmaksas desmit gadu periodā būtu aptuveni EUR 286 miljoni, savukārt satelīta tehnoloģijas izmantošana tikpat ilgā periodā izmaksātu aptuveni EUR 532 miljonus. *Abertis* iesniedza iekšējo analīzi ārējam grāmatvedības uzņēmumam, kas ziņojumā apstiprināja attiecīgos konstatējumus, taču arī norādīja, ka satelīta un *DTT* tehnoloģiju izmaksu aprēķini bija piesardzīgi. Tomēr abās analīzēs tika apstiprināta izmaksu salīdzinātāju atbilstība un secinājums, ka nodrošināt ciparu televīzijas pakalpojumus ar satelīta tehnoloģiju II zonā būtu ievērojami dārgāk nekā izmantot *DTT*, galvenokārt tāpēc, ka satelīta tehnoloģijas gadījumā lietotājiem būtu jāsedz lielākas ekonomiskās un sociālās izmaksas.

([38]) Saskaņā ar šīm analīzēm, ja attiecīgo pakalpojumu sniegšanai izmantotu satelīta tehnoloģijas, izmaksas būtu lielākas. Attiecīgās izmaksas būtu jāsedz televīzijas raidorganizācijām un vietējiem tīklu operatoriem, kā arī skatītājiem. *Abertis* sagatavotajā izmaksu analīzē arī secināts, ka, ja izmantotu satelīta tehnoloģiju, pāreju uz ciparu formātu pabeigtu aptuveni par sešiem mēnešiem vēlāk, jo II zonas lietotājiem būtu vajadzīgs laiks satelīta dekoderu, satelītšķīvju u. c. iegādei un uzstādīšanai. Tādējādi rastos papildu izmaksas saistībā ar paralēlo apraidi (analogās un ciparu platformas vienlaicīgu pārraidi) attiecīgajā periodā.

4.4. TELEVĪZIJAS RAIDORGANIZĀCIJU PIEZĪMES

(87) Televīzijas raidorganizācijas norāda, ka pasākumu nevar uzskatīt par valsts atbalstu, jo tas nav radījis finansiālu priekšrocību kādam uzņēmumam, jo īpaši televīzijas raidorganizācijām. Pēc attiecīgo pasākumu īstenošanas televīzijas raidorganizāciju auditorija nav lielāka kā analogās televīzijas pārraides periodā. Turklāt paplašinātā pārklājuma teritoriju, t. i., lauku, attālo un mazapdzīvoto teritoriju, iedzīvotāji neietekmē reklāmas tirgu un neietilpst televīzijas raidorganizāciju mērķauditorijā. Pārklājuma paplašināšanas rezultātā privātie operatori nav palielinājuši reklāmas maksas.

(88) Televīzijas raidorganizācijas arī uzskata, ka tās nav ieinteresētas pāriet uz satelīta platformu, kurā to programmām būtu jākonkurē ar vairākiem simtiem citu kanālu. Zemes platformas priekšrocība ir iespēja ierobežot jaudu un tādējādi samazināt bezmaksas televīzijas komerciālo raidorganizāciju konkurentu skaitu. Televīzijas raidorganizācijas arī uzsvēra, ka tās parasti iegādājas tikai zemes platformai paredzētu saturu, jo atšķirībā no satelīta tehnoloģijas ar zemes pārraides tehnoloģiju ir iespējams ierobežot pārraides ģeogrāfisko teritoriju.

(89) Televīzijas raidorganizācijas arī apgalvoja, ka pēc tam, kad Kantabrijas konkursā līgumslēgšanas tiesības tika piešķirtas uzņēmumam *Astra*, tās paziņoja Kantabrijas iestādēm, ka iebildīs pret satelīta pārraides ieviešanu, jo bija iegādājušās tiesības pārraidīt saturu tikai zemes platformā.

5. **JURIDISKAIS IZVĒRTĒJUMS**

5.1. ATBALSTA JURIDISKAIS PAMATS

(90) Kā sīki aprakstīts 2.2. iedaļas 23.–31. apsvērumā, pāreju uz ciparu formātu Spānijā reglamentē ar komplicētu tiesību aktu kopumu, ko veido dažādi centrālās valdības, kā arī reģionālo un vietējo iestāžu pēdējo četru gadu laikā pieņemtie tiesību akti. Valsts tehniskajā plānā (2005. g.) un Pārejas plānā (2007. g) galvenokārt reglamentēta pāreja uz *DTT* I zonā, taču tajos arī ir noteikts pamats turpmākiem paplašināšanas pasākumiem II zonā. Paplašināšanas pasākumus īstenoja reģionālās iestādes pēc tam, kad tās noslēdza vairākus pamatlīgumus ar centrālo valdību (2008. gada pamatlīgumi) un 2008. gadā iekļāva pielikumus 2006. gada pamatlīgumos un 2009. gadā – 2008. gada pamatlīgumos.

(91) Saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem un to pielikumiem reģionālās un/vai vietējās iestādes veica plašu pasākumu kopumu *DTT* pārklājuma paplašināšanai II zonā, galvenokārt rīkojot publiskus konkursus, kuri aprakstīti 32.–35. apsvērumā. Tāpēc Komisija uzskata, ka dažādie centrālā līmenī pieņemtie tiesību akti un līgumi, kurus noslēdza un grozīja *MITyC* un autonomās kopienas, ir atbalsta shēmas pārklājuma paplašināšanai II zonā juridiskais pamats. Īstenojot šos tiesību aktus un līgumus, autonomās kopienas veica pasākumus, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips ([39]). Lai gan Valsts tehniskajā plānā reglamentēta pāreja uz *DTT* I zonā, tajā arī vietējām iestādēm uzdots, sadarbojoties ar autonomajām kopienām, izveidot papildu pārraides centrus, kuri vajadzīgi, lai II zonā nodrošinātu *DTT* uztveršanu. Tādējādi centrālā valdība tobrīd jau bija paredzējusi paplašināt *DTT* pārklājumu. Galvenajā tiesību aktā, ar ko reglamentē pāreju uz ciparu televīziju, piešķirtās pilnvaras attiecas tikai uz zemes platformu. Tas nozīmē, ka autonomās kopienas praksē īstenoja centrālās valdības pamatnostādnes par *DTT* pārklājuma paplašināšanu ([40]).

([39]) Šādas norādes ir atrodamas attiecīgajos centrālās valdības dokumentos. Konkrētāk, 2008. gada decembrī parakstītajos pamatlīgumos (*Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrijas un […] autonomās kopienas sadarbības pamatlīgums par Valsts plāna pārejai uz* DTT *izstrādi*) ir uzskaitītas darbības, ko centrālās un reģionālās iestādes finansēs, lai nodrošinātu tādu ciparu televīzijas pārklājumu, kas būtu līdzvērtīgs esošajam analogās televīzijas pārklājumam. No vienas puses, līgumos ir atsauces uz esošajiem televīzijas raidorganizāciju modernizētajiem pārraides centriem (I zonā ieviestajiem *DTT* centriem), taču, no otras puses, tajos minēti arī "*pārklājuma paplašinājumi*" – papildu centri, kas būs jāievieš, lai nodrošinātu tādu pašu ciparu televīzijas pārklājumu. Tā kā pārraides centri vajadzīgi tikai *DTT* tehnoloģijas izmantošanai, kļūst skaidrs, ka plānotie pasākumi attiecas vienīgi uz *DTT* tehnoloģiju. Turklāt 2009. gada oktobrī–decembrī parakstītajos pamatlīgumu pielikumos ir minēts finansējums pārklājuma paplašināšanai. Pielikumos ir noteikts, kā būtu jāsaprot "*pārklājuma paplašināšanas pasākumi*", tieši atsaucoties vienīgi uz zemes tehnoloģiju.

([40]) Sanāksmēs ar autonomajām kopienām *MITyC* pieminēja mērķi nodrošināt pāreju uz *DTT* arī II zonā. Par to liecina *MITyC* parakstīta prezentācija, kas ir publiski pieejama internetā – http://www.fenitel.es/asamblea08/PONENCIAS/4SETSI.pdf. To pierāda arī autonomo kopienu apgalvojumi, ko tās izteica, atbildot uz Komisijas pieprasījumu pēc informācijas. Autonomās kopienas atbildēs skaidri atsaucas uz Valsts pārejas plānu, kas pieņemts ar Karaļa Dekrētu 944/2005, un uz plānu *Avanza*. Skatīt, piemēram, Estremaduras atbildi: "Saskaņā ar … Karaļa Dekrētu 944/2005 …, ar ko apstiprina Valsts tehnisko plānu zemes ciparu televīzijai, kurā izklāstīta vietējā iniciatīva *DTT* pārklājuma paplašināšanai…"

(92) Lai apstiprinātu šo konstatējumu, Komisija arī pārbaudīja autonomo kopienu rīkoto konkursu izlasi. Pārbaudē tika apstiprināts sākotnējais secinājums, jo lielākajā daļā pārbaudīto konkursu nebija ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips.

(93) Valsts atbalsts *DTT* ieviešanai II zonā tika piešķirts tad, kad centrālo un reģionālo iestāžu līdzekļus nodeva atbalsta saņēmējiem. Dažādās autonomajās kopienās tas notika atšķirīgos periodos. Saskaņā ar saņemto informāciju pirmie konkursi notika 2008. gada jūlijā ([41]). Pielikumā ir sniegts reģioniem piešķirtā atbalsta summu aprēķins.

Lēmumi par pastāvīgu atbalstu tīklu ekspluatācijai un uzturēšanai netika pieņemti centrālā līmenī. Tā vietā vairākas autonomās kopienas (skatīt lēmuma pielikuma sadaļu "Pastāvīgās izmaksas") izsludināja konkursus par esošo zemes ciparu tīklu ekspluatāciju un uzturēšanu, kurus publicēja attiecīgajos oficiālajos vēstnešos ([42]).

5.2. IZVĒRTĒJUMS PAR VALSTS ATBALSTA ATBILSTĪBU LESD 107. PANTA 1. PUNKTAM

5.2.1. **Atbalsta esamība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē**

(94) Attiecīgo pasākumu, tostarp 36. apsvērumā aprakstīto pastāvīgo atbalstu ekspluatācijai un uzturēšanai, var raksturot kā valsts atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, kurā paredzēti valsts atbalsta esamības noteikumi. Pirmkārt, atbalsta pasākums jāīsteno valstij vai izmantojot valsts resursus. Otrkārt, tam jārada saņēmējam selektīva ekonomiskā priekšrocība. Treškārt, tam jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus. Ceturtkārt, atbalstam jābūt tādam, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.2.1.1. *Valsts līdzekļi*

(95) Attiecīgais pasākums īstenots saskaņā ar iepriekš aprakstīto tiesību aktu sistēmu. Šo sistēmu veido gan centrālo, reģionālo un vietējo iestāžu pieņemtie tiesību akti, gan arī dažādu Spānijas pārvaldības iestāžu noslēgtie līgumi. Spānija neapstrīdēja lēmumā par procedūras uzsākšanu izteikto konstatējumu par to, ka pasākums finansēts ar budžeta līdzekļiem. Tomēr tā apgalvoja, ka pasākumu finansēja gan ar centrālā, gan reģionālā un pašvaldību budžeta līdzekļiem. Spānija arī uzskata, ka attiecīgais pasākums būtībā bija tikai dažādu pārvaldes iestāžu līdzekļu savstarpēja nodošana. Tādējādi Spānija neapstrīdēja to, ka attiecīgie līdzekļi iegūti galvenokārt no centrālā budžeta un daļēji – no reģionālajiem un vietējiem budžetiem. Turklāt attiecīgais pasākums neietvēra tikai pārvaldes iestāžu līdzekļu savstarpēju nodošanu, jo tos izmantoja *DTT* tīkla ieviešanai, ko īstenoja struktūras, kuras veic saimniecisku darbību (kā paskaidrots 5.2.1.2. iedaļā).

(96) Ņemot to vērā, tiek secināts, ka izmeklēto pasākumu tieši finansēja ar valsts budžeta un konkrētu autonomo kopienu un vietējo korporāciju budžetu līdzekļiem. Finansējumu 36. apsvērumā aprakstītajam pastāvīgajam atbalstam piešķīra no autonomo kopienu budžeta, nevis centrālā valsts budžeta līdzekļiem. Tāpēc tas ir piedēvējams valstij un ietver valsts līdzekļu izmantošanu.

5.2.1.2. *Ekonomiska priekšrocība struktūrām, kuras veic saimniecisku darbību*

(97) Attiecīgais pasākums ietver valsts līdzekļu nodošanu konkrētiem uzņēmumiem. Lai gan Līgumā nav definēts jēdziens "uzņēmums", tas attiecas uz jebkuru fizisku vai juridisku personu – neatkarīgi no tās juridiskā statusa un

([41]) Larjohas autonomās kopienas 2008. gada 30. jūlijā izsludinātais konkurss par aprīkojuma piegādi un Katalonijas autonomās kopienas 2008. gada 27. jūlijā izsludinātais konkurss SE/CTTI/06/08par pārklājuma paplašināšanu.

([42]) Skatīt, piemēram, Kastīlijas-Leonas iestāžu rezolūciju: *RESOLUCIÓN de 24 de septiembre de 2012, de la Dirección General de Telecomunicaciones, por la que se anuncia la licitación del servicio: Contrato de servicios para la conservación y renovación tecnológica de las infraestructuras de televisión digital de la Junta de Castilla y León. Expte.: Serv 05-4/12; BOCYL 10 Octubre 2012.*

finansējuma –, kas veic saimniecisku darbību. Saskaņā ar Komisijas praksi, ko apstiprinājušas tiesas, televīzijas pārraides tīklu ekspluatāciju uzskata par saimniecisku darbību ([43]) līdzīgi citiem gadījumiem saistībā ar reģionālo iestāžu veiktu infrastruktūras pārvaldību ([44]). Konkrētajā gadījumā lielākā daļa publisko uzņēmumu un pilsētu padomju *CMT* reģistrā ir reģistrētas kā tīkla operatori. Tas liecina, ka šīs struktūras sniedz konkrētus pakalpojumus, kuri saskaņā ar iedibināto judikatūru uzskatāmi par saimniecisku darbību. Tirgus pastāv tad, ja citi uzņēmumi gribētu vai spētu sniegt attiecīgos pakalpojumus, un šajā gadījumā tā ir. Piemēram, pirms tika sākta II zonas pārklājuma paplašināšana, uzņēmums *Astra* vairākas reizes tikās ar autonomajām kopienām, lai iepazīstinātu tās ar savu piedāvājumu. Turklāt 2008. gada martā *Astra* piedalījās Kantabrijā izsludinātajā tehnoloģiski neitrālajā konkursā par ciparu televīzijas nodrošināšanu II un III zonā un tajā uzvarēja. Tas, ka publiskie uzņēmumi un pilsētu padomes nesaņem atalgojumu par sniegtajiem pakalpojumiem, nenozīmē, ka attiecīgās darbības nav uzskatāmas par saimnieciskām ([45]).

(98) Komisija nepiekrīt Spānijas argumentam par to, ka autonomās kopienas, publiskie uzņēmumi un pilsētu padomes ekspluatē zemes tīklus, īstenojot savas publisku iestāžu oficiālās pilnvaras un ka tāpēc šai darbībai nevar piemērot LESD 107. pantu. Ir atzīts, ka ar valsts prerogatīvu izpildi saistītas darbības, ko veic valsts vai iestādes, kuras darbojas atbilstīgi to publiskajām pilnvarām, nav uzskatāmas par saimnieciskām darbībām konkurences noteikumu izpratnē ([46]). Tās ir darbības, kas ir daļa no valsts galvenajām funkcijām vai pēc savas būtības, mērķa un tām piemērojamiem noteikumiem ar šīm funkcijām ir saistītas. Tiesas judikatūrā ir pieejami vairāki šādas kategorijas darbību piemēri, tādējādi ir skaidri nodalītas darbības, ko veic tikai valsts, un komerciālas darbības, kurās var iesaistīties valsts struktūra. Šajā uzskaitījumā ietilpst darbības, kas saistītas ar armiju vai policiju, gaisa navigācijas drošības uzturēšanu un uzlabošanu; gaisa satiksmes kontroli ([47]); piesārņojuma kontroli, kas ir sabiedrības interesēs īstenojams uzdevums un daļa no valsts galvenajām funkcijām attiecībā uz vides aizsardzību jūras teritorijās ([48]), kā arī standartizācijas darbības un attiecīgi pētniecības un izstrādes pasākumi ([49]).

(99) Ņemot to vērā, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā zemes apraides tīklu ekspluatācija neietilpst valsts pienākumos vai prerogatīvās un ka tā nav tipiska darbība, ko varētu īstenot vienīgi valsts. Pirmkārt, attiecīgos pakalpojumus parasti nesniedz publiska iestāde, un tie pēc būtības ir saimnieciski. To apliecina fakts, ka I zonas tirgū darbojas vairāki uzņēmumi. Otrkārt, interesi par šā pakalpojuma sniegšanu II zonā izrādīja privāts un no publiskām iestādēm neatkarīgs uzņēmums, proti, *Astra* (par to liecina uzņēmuma dalība Kantabrijas 2008. gada konkursā). Treškārt, tīkla ieviešana II zonā attiecas tikai uz valsts un reģionālo privāto kanālu pārraidi ([50]). Tāpēc tiek secināts, ka, nodrošinot zemes tīkla darbību, autonomās kopienas, publiskie uzņēmumi un pilsētu padomes nerīkojas kā publiskas iestādes, kuras pilda oficiālas pilnvaras.

Tiešie atbalsta saņēmēji

(100) Apstrīdēto pasākumu tiešie labumguvēji ir *DTT* platformas operatori, jo tie saņēma līdzekļus to tīkla modernizēšanai un paplašināšanai II zonā. Tie arī saņem pastāvīgu atbalstu šo tīklu ekspluatācijai un uzturēšanai. Tā kā autonomās kopienas izvēlējās atšķirīgas pārklājuma paplašināšanas pieejas, ir noteikti dažādi tiešo atbalsta saņēmēju veidi.

([43]) Komisijas Lēmumi N622/03, *Digitalisierungsfonds Austria*; C25/04, *DVB-T Berlin Brandenburg* (62. punkts); C34/06 *DVB-T North-Rhine Westphalia* (83. punkts); C52/05 *Mediaset* (96. punkts).

([44]) Spriedums lietā T-196/04 *Ryanair Ltd.*/Eiropas Komisija (Krājums 2007, II-2379. lpp., 88. punkts),spriedums lietā C-82/01P *Aéroports de Paris*/Komisija (*Recueil* 2002, I-9297. lpp., 107.–109. punkts un 121.–125. punkts).

([45]) Skatīt spriedumu apvienotajās lietās T-443/08 un T-455/08 *Freistaat Sachsen* un *Land Sachsen-Anhalt* (T-443/08) un *Mitteldeutsche Flughafen AG* un *Flughafen Leipzig-Halle GmbH* (T-455/08)/Eiropas Komisija (Krājums 2011,II-1311. lpp., 115. punkts), kurā Tiesa nosaka: "Faktam, ka darbību nenodrošina privāti saimnieciskās darbības subjekti vai ka tā nav rentabla, nav nozīmes saimnieciskās darbības kvalificēšanas ietvaros…"

([46]) Komisijas paziņojums par Eiropas Savienības atbalsta noteikumu piemērošanu kompensācijai, kas piešķirta par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu (OV C 8, 1.1.2012., 4. lpp.).

([47]) Spriedums lietā C-364/92 *SAT/Eurocontrol* (*Recueil* 1994, I-43. lpp., 19.–30. punkts) un lietā C-113/07 P *Selex* (Krājums 2009, I-2207. lpp.).

([48]) Spriedums lietā C-343/95 *Calì & Figli* (*Recueil* 1997, I-1547. lpp., 22. punkts).

([49]) Spriedums lietā T-155/04 *Selex* (Krājums 2006, II-4797. lpp., 73.–82. lpp.), ko apstiprina spriedums lietā C-113/07 *Selex* (Krājums 2009,I-2307. lpp.).

([50]) Kā izklāstīts 2.1.3. iedaļā, publiskajām televīzijas raidorganizācijām ir pienākums nodrošināt pārklājumu 98 % iedzīvotāju, tāpēc tām bija jāsedz II zonas pārklājuma paplašināšanas izmaksas. Turklāt valsts publiskos televīzijas kanālus (*RTVE*) un reģionālos publiskos kanālus pārraida citā tīklā. Privātās televīzijas raidorganizācijas izmanto vienas frekvences tīkla (*SFN*) signālu, savukārt publiskās televīzijas raidorganizācijas izmanto *Red Global Española* (*RGE*) tīklu. Šo atšķirību dēļ katra tīkla vajadzībām jāizmanto atšķirīgs zemes televīzijas aprīkojums.

(101) Pirmkārt, dažas autonomās kopienas ([51]) pārklājuma paplašināšanu uzticēja publiskam uzņēmumam, kas dažkārt darbojas kā telesakaru uzņēmums. Šie uzņēmumi vai nu rīkoja konkursus par pārklājuma paplašināšanu un uzticēja šo uzdevumu konkursu uzvarētājiem, vai arī iegādājās vajadzīgo aprīkojumu un paplašināja pārklājumu paši.

(102) Pateicoties valsts subsīdijai, šie publiskie uzņēmumi II zonā tagad var izmantot *DTT* tīklu. Tie arī var izmantot jauno infrastruktūru, lai sniegtu citus pakalpojumus, piemēram, *WiMax* (bezvadu platjoslas standarti, ar kuriem var nodrošināt fiksētu vai mobilu platjoslu), ciparu formāta radio, mobilās televīzijas (*DVB-H*) pakalpojumus vai līdzāsatrašanās pakalpojumus *Telefonica* pamata platjoslas tīklam lauku teritorijās un mobilajiem operatoriem. Pateicoties apjomradītajiem ietaupījumiem, *DTT* tīkla operatoriem ir iespēja palielināt ienākumus, izmantojot publiski finansēto infrastruktūru.

(103) Skaitliski izsakāmā publiskajiem uzņēmumiem radītā priekšrocība ir pārklājuma paplašināšanai piešķirto līdzekļu summa.

(104) Otrkārt, vairākas autonomās kopienas ([52]) pašas sarīkoja reģionālus konkursus par *DTT* pārklājuma paplašināšanu. Spānija apgalvo, ka vairums konkursu attiecās uz aparatūras un aprīkojuma piegādi un ka uzņēmumi, kuri tajos uzvarēja, bija aparatūras piegādātāji. Tas attiecināms arī uz *Abertis*, *Tradia* un *Retevision*. Tomēr, ņemot vērā izmeklēšanā konstatēto, jāsecina, ka ievērojams konkursu skaits attiecās uz pārklājuma paplašināšanu, nevis tikai aprīkojuma piegādi ([53]). Tāpēc pretēji Spānijas apgalvotajam Komisija uzskata, ka *Abertis* un citi uzņēmumi šajos konkursos piedalījās kā tīkla operatori ([54]). Šajā gadījumā attiecīgo konkursu uzvarētāji ieguva konkurences priekšrocību attiecībā pret citiem tīkla operatoriem, kuri nemaz nevarēja piedalīties atlases procesā. Tiem radītā priekšrocība ir paplašināšanai piešķirto līdzekļu summa, ko tie ieguva, uzvarot konkursā, kurā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips.

(105) Treškārt, dažas autonomās kopienas ([55]) piešķīra *DTT* pārklājuma paplašināšanai paredzētos līdzekļus pilsētu padomēm. Spānija apgalvo, ka šī darbība bija tikai dažādu pārvaldes iestāžu līdzekļu savstarpēja nodošana un ka, paplašinot tīklus, kuri pieder pilsētu padomēm, tās vienkārši īstenoja savus administratīvos pienākumus pret iedzīvotājiem. Tomēr Spānija atzīst, ka vietējās korporācijas rīkojās kā tīkla operatori, ka daudzas no tām ir reģistrētas *CMT* tīkla operatoru sarakstā un ka tās īstenoja tīkla paplašināšanu, atsevišķos gadījumos rīkojot konkursa procedūru. Tāpēc Komisija uzskata, ka, ja vietējās korporācijas rīkojas kā vietējā *DTT* tīkla operatori, tās ir atbalsta tiešās saņēmējas. To iegūtā priekšrocība ir reģionālo un centrālo iestāžu piešķirtie līdzekļi pārklājuma paplašināšanai. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad paplašināšanu daļēji finansēja ar vietējās korporācijas pašu resursiem – tas uzskatāms par atbalstu uzņēmumam vai darbībai.

(106) Kopumā galvenie konkursu labumguvēji bija *Abertis* un *Retevision*. Saskaņā ar pieejamo informāciju šķiet, ka to kopējā saņemtā summa bija aptuveni […] no visiem pārklājuma paplašināšanai paredzētajiem līdzekļiem – vismaz EUR […] miljoni, kas iegūti, uzvarot tīkla pārklājuma paplašināšanas konkursos.

(107) Jānorāda arī tas, ka vairākas autonomās kopienas piešķīra valsts atbalstu tīklu ekspluatācijai un uzturēšanai. Šos uzdevumus veica vai nu publiskie uzņēmumi, vai pilsētu padomes, vai arī konkursu uzvarētāji, piemēram, pārraides centru īpašnieki. Spānijas centrālās iestādes norādīja, ka tās nelika nodrošināt ciparu formātam pielāgoto tīklu ekspluatāciju un uzturēšanu un ka šis jautājums bija autonomo kopienu kompetencē. Izmeklēšanas laikā vairākas autonomās kopienas iesniedza skaitliskus datus, kuri liecināja, ka tās tiešām finansēja II zonas pārraides

([51]) Piemēram, *Aragon telecom, Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, S.A., Multimedia de les Illes Balears S.A., Instituto Tecnologico de Canarias, Sociedad Regional de Cantabria I+D+I* (*IDICAN*), *RETEGAL* un *Itelazpi* ir publiski uzņēmumi, kuriem uzticēja pārklājuma paplašināšanu, un tāpēc tie rīkoja konkursus par vajadzīgā aprīkojuma piegādi pārraides centru pielāgošanai ciparu formātam. *Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria, Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació in Catalunya* un *Agencia de Informatica y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid* tika uzticēts organizēt konkursus par *DTT* pārklājuma paplašināšanu, tāpēc paplašināšanu veica konkursu uzvarētāji. Navarras (*Navarra*) uzņēmumam *OPNATEL* tika uzticēts veikt paplašināšanu, un tas iegādājās vajadzīgo aprīkojumu, nerīkojot konkursus.

([52]) Piemēram, Andalūzija, Kastīlija-Leona, Estremadura, Mursija, Larjoha un Valensija (*Valencia*).

([53]) Kā paskaidrots 33. apsvērumā, uzņēmumiem, kuri uzvarēja pārklājuma paplašināšanas konkursos, tika uzticēts nodrošināt un daudzos gadījumos arī izveidot darbspējīgu *DTT* tīklu. Tāpēc tiem bija jāveic tādi uzdevumi kā tīkla izstrāde un ar to saistītie inženiertehniskie darbi, signāla pārraide, tīkla izvietošana, kā arī vajadzīgā aprīkojuma nodrošināšana. Savukārt, ja tīkli jau bija izveidoti, tika rīkoti konkursi par aparatūras piegādi. Šo konkursu uzvarētājiem bija jāmodernizē tīkls ar vajadzīgo aprīkojumu, t. i., jāpiegādā, jāuzstāda un jāaktivizē aprīkojums.

([54]) Piemēram, *Abertis* un *Retevision* uzvarēja Estremaduras un Kastīlijas-Leonas pārklājuma paplašināšanas konkursos, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips un kuru kopējā summa bija EUR […] miljoni.

([55]) Andalūzija, Kanāriju salas, Estremadura, Mursija.

centru ekspluatāciju un uzturēšanu, jo īpaši sākot no 2009. gada, kad beidzās sākotnējais ar konkursu uzvarētājiem noslēgtajos līgumos paredzētais divus gadus ilgais ekspluatācijas un uzturēšanas periods. Tas ir uzskatāms par pastāvīgu atbalstu, un tā tiešie saņēmēji ir uzņēmumi, kam uzticēta II zonas ciparu formātam pielāgoto zemes tīklu ekspluatācija un uzturēšana.

(108) Visbeidzot, vispārīgākā līmenī *Abertis* priekšrocību rada arī tas, ka Spānijas bezmaksas televīzijas signālu pārraides tirgū darbību nevar sākt citi platformas operatori ([56]).

Netiešie atbalsta saņēmēji

(109) Tīkla operatori. Atbalsta netiešie saņēmēji ir tīkla operatori, kuri piedalījās 101. apsvērumā aprakstītajos pirmā veida pārklājuma paplašināšanas konkursos, ko rīkoja publiskie uzņēmumi. Publiskie uzņēmumi nepaplašināja pārklājumu paši un nepaturēja tam paredzētos līdzekļus. Tie novirzīja finansējumu tīkla operatoriem, rīkojot konkursus par paplašināšanu. Paplašināšanas konkursos varēja piedalīties tikai zemes tīkla operatori. Tādējādi satelītu operatoru izslēgšana radīja tiem priekšrocību. Turklāt, tā kā tirgū darbojās neliels operatoru skaits, zemes tīklu operatori saskārās tikai ar ierobežotu konkurences spiedienu. Kā iepriekš norādīts attiecībā uz tiešajiem atbalsta saņēmējiem, tiem priekšrocību rada arī iespēja izmantot jauno infrastruktūru citu pakalpojumu (piemēram, *WiMax*, ciparu formāta radio, mobilās televīzijas u. c.) sniegšanai. Šo tīkla operatoru saņemtā priekšrocība skaitliski izsakāma kā pēc pārklājuma paplašināšanas konkursa saņemto līdzekļu summa ([57]).

(110) Aparatūras piegādātāji.Atšķirībā no tīkla operatoriem aparatūras piegādātājus neuzskata par netiešiem atbalsta saņēmējiem, jo tie neguva selektīvu priekšrocību. Šajā gadījumā tāpat kā attiecībā uz ciparu dekoderiem Itālijā ([58]) nebija iespējams nodalīt dažādu ciparu infrastruktūras veidu ražotāju kategorijas, jo ražotājiem būtu jāvar ražot jebkādu aprīkojumu. Uzņēmumi, kuri uzvarēja konkursos, neatšķiras no tādu uzņēmumu grupas, kas piedalītos konkursos, ja shēmā attiecībā uz platformu operatoriem būtu ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips ([59]). Spānijā uzņēmumi, kuri integrē, uzstāda un piegādā *DTT* pārklājuma paplašināšanai vajadzīgo aparatūru, parasti piedāvā arī citus pakalpojumus. Šāda aprīkojuma ražotāji, kā arī telesakaru operatori var piedāvāt arī zemes vai satelīta televīzijas risinājumus vai arī to kombināciju ([60]).

(111) Ar attiecīgā pasākuma mērķi un vispārējo struktūru nav mēģināts radīt priekšrocību ražotājiem. Protams, jebkāda ciparu formātam labvēlīga valsts politika (pat tehnoloģiski visneitrālākā) būtu izdevīga ciparu tehnoloģijas aprīkojuma ražotājiem. Tāpēc to, ka pasākuma dēļ pieauga aprīkojuma ražotāju ieņēmumi no pārdošanas, var uzskatīt par mehānisku blakusefektu. Būtībā jebkāds valsts atbalsts rada lejupēju ietekmi uz valsts atbalsta saņēmēja piegādātājiem. Tomēr tas nenozīmē, ka šiem piegādātājiem tiek radīta selektīva priekšrocība. Tā kā atbalsts nebija paredzēts aparatūras piegādātājiem, paredzētā netiešā ietekme uz tiem neattiecās. Turklāt, tā kā tos izvēlējās atklātās konkursa procedūrās, kurās varēja piedalīties jebkurš aprīkojuma piegādātājs, tostarp no citām dalībvalstīm, maz ticams, ka tie guva sevišķi lielu peļņu.

([56]) Kā izklāstīts 21. apsvērumā, *Abertis* dominē zemes platformas bezmaksas televīzijas signālu pārraides tirgū I zonā un ar tā meitasuzņēmuma *Hispasat* starpniecību – arī III zonā. Līdz ar zemes ciparu televīzijas pārklājuma ieviešanu II zonā *Abertis* turpinās kontrolēt bezmaksas televīzijas signālu nodrošināšanu visā valstī. *Astra* ienākšana II zonas tirgū nākotnē varētu palielināt platformu konkurenci arī I un III zonā. Analoģijai – vairāki pētījumi liecina, ka satelīta operatoru ienākšana ASV televīzijas tirgū veicināja tādus ieguvumus kā cenu samazināšanu un pakalpojumu kvalitātes palielināšanu. Pirms tirgū sāka darboties satelīta operatori, kabeļtelevīzijas uzņēmumiem vietējās ģeogrāfiskajās teritorijās bija monopols. Salīdzinājumam skatīt, piemēram, *Chenghuan Sean Chu*, *The effect of satellite entry on cable television prices and product quality* (Kā satelīta operatoru ienākšana tirgū ir ietekmējusi kabeļtelevīzijas cenas un produktu kvalitāti), *RAND Journal of Economics*, 41. sēj., Nr. 4, 2010. g. ziema, 730.–764. lpp.

([57]) Tas attiecināms uz *Retevision* – tas pilnīgi pieder *Abertis* un uzvarēja Madrides un Katalonijas pārklājuma paplašināšanas konkursos, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips un kuru kopējā summa bija EUR […] miljoni.

([58]) Atbalsts Nr. C 52/05 – Ciparu dekoderi Itālijā (OV C 118, 19.5.2006., 10. lpp., un OV L 147, 8.6.2007., 1. lpp.).

([59]) Daži konkursu uzvarētāju uzņēmumu piemēri: *Tredess*, kas ir ciparu pārraides aprīkojuma ražotājs un pieder uzņēmumu grupai *Televes Group*, kura ražo arī ciparu satelīta televīzijas uztvērējus, antenas, satelītšķīvjus (salīdzinājumam: http://www.tredess.com un http://www.televes.es.), līdzīgi arī *Mier* (http://www.mier.es), *Elecnor* (http://www.elecnor.es/es.negocios.infraestructuras/telecomunicaciones), *Itelsis*, *BTESA*, *Axion*, *Retegal*, *Itelazpi*, *Telecom CLM*.

([60]) II zonas pārklājuma paplašināšanas konkursu specifikācijās nereti prasīti arī darbgatavi risinājumi, kuru vajadzībām jāintegrē, jāuzstāda un jānodrošina vairākas aprīkojuma komponentes (šķīvis, antena, raidītājs, satelītuztvērējs). Vairumā gadījumu nodrošinātais risinājums ietvēra satelītuztvērēja aprīkojumu, lai varētu saņemt ciparu signālu, ko televīzijas raidorganizācijas jau pārraidīja pa satelītu.

(112) Televīzijas raidorganizācijas.Spānija ir pietiekami pierādījusi, ka pārklājuma paplašināšana neradīja priekšrocības zemes televīzijas raidorganizācijām. Atšķirībā no I zonās televīzijas raidorganizācijām II zonas raidorganizācijas atteicās maksāt par tās pielāgošanu ciparu formātam, jo tās negūtu papildu peļņu. Patiesībā, tā kā šajā zonā ir maz iedzīvotāju un tie, šķiet, nav reklāmdevēju komerciālā mērķauditorija, televīzijas raidorganizācijas pēc II zonas pārklājuma paplašināšanas nevarētu ievērojami palielināt reklāmas tarifus. Tāpēc zemes televīzijas raidorganizācijas nav izmeklētā pasākuma netiešās labumguvējas.

5.2.1.3. *Selektivitāte*

(113) Pasākuma, tostarp pastāvīgā atbalsta, radītā priekšrocība tīkla operatoriem ir selektīva, jo attiecas tikai uz pārraides nozari. Tā attiecas tikai uz tiem nozares uzņēmumiem, kuri darbojas zemes platformas tirgū. Tiesiskajā regulējumā ir noteiktas tādas atbilstības tehniskās specifikācijas, kurām atbilst tikai zemes apraides tehnoloģija. Turklāt arī pastāvīgo atbalstu tīkla uzturēšanai un ekspluatācijai saņēma vienīgi zemes platformas tirgus uzņēmumi. Tāpēc pasākumā nevar piedalīties tīkla operatori, kuri izmanto citas platformas, piemēram, satelītu, kabeli vai *IPTV*.

5.2.2. **Sabiedriskā pakalpojuma pasūtījums**

(114) Spānija norāda, ka saskaņā ar valsts pārvaldes sistēmu un centrālo un reģionālo iestāžu pilnvaru sadalījumu tas, ka attiecīgais pasākums nav valsts atbalsts *Altmark* judikatūras izpratnē, ir jāpierāda reģioniem. Kā labāko un vienīgo piemēru Spānijas iestādes norādīja Basku zemes īstenoto pasākumu. Pārējās autonomās kopienas neiesniedza argumentus, lai pamatotu apgalvojumu, ka zemes tīkla ekspluatācija ir sabiedrisks pakalpojums.

(115) Basku zemē darbojas publisks Basku valdības uzņēmums *Itelazpi S.A.* (*"Itelazpi"*), kas sniedz transporta pakalpojumus un nodrošina radio un televīzijas apraides pārklājumu. Šajā nolūkā tas ekspluatē aptuveni 200 pārraides centrus. Lielākā daļa šo centru ir Basku valdības īpašums. Pārklājuma paplašināšanas vajadzībām *Itelazpi* tika uzdots sarīkot desmit reģionālus konkursus par vajadzīgā aprīkojuma piegādi zemes infrastruktūras pielāgošanai ciparu formātam.

(116) Basku zeme norādīja, ka dalībvalstīm ir ievērojama rīcības brīvība attiecībā uz PVTN definēšanu. Komisija šo definīciju var apstrīdēt tikai acīmredzamas kļūdas gadījumā; sabiedrisko apraides pakalpojumu gadījumā šī rīcības brīvība ir vēl plašāka ([61]). Pamatojoties uz to, Basku zeme apgalvoja, ka pārraides tīklu darbības nodrošināšana ir uzskatāma par PVTN. Tas būtu nevis individuāls, bet gan "būtisks pakalpojums" saistībā ar sabiedrisko apraides pakalpojumu sniegšanu, kas izriet no dažādiem Spānijas tiesību aktu un judikatūras nosacījumiem ([62]).

(117) Basku iestādes informēja, ka *Itelazpi* piešķirtais finansējums patiesībā bija kompensācija par *Altmark* kritērijiem atbilstīgu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu.

(118) Tiesa spriedumā *Altmark* lietā norādīja, ka kompensācija par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu nav uzskatāma par ekonomisku priekšrocību EK līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, ja tā atbilst šādiem četriem kritērijiem: 1) saņēmējam uzņēmumam jābūt reālam pienākumam pildīt sabiedrisko pakalpojumu saistības, un tā uzdevumiem un attiecīgajām saistībām jābūt skaidri definētiem; 2) kompensācijas parametri jānosaka iepriekš, un tas jādara objektīvi un pārredzami; 3) kompensācija nedrīkst pārsniegt izmaksas, kas radušās, pildot sabiedrisko pakalpojumu saistības; 4) lai nodrošinātu sabiedrībai vismazākās izmaksas, vai nu uzņēmumu, kas pildīs sabiedrisko pakalpojumu saistības, izvēlas publiskā iepirkumā, vai arī vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma sniegšanas izmaksas nosaka, pamatojoties uz tipiska, labi pārvaldīta uzņēmuma izmaksām.

([61]) Kā noteikts Protokolā par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs, kas kā pielikums pievienots Amsterdamas līgumam.

([62]) *Inter alia Ley* 31/1987, *de 18 diciembre, de Ordenación de las Telecomunicaciones*; Karaļa 14. jūnija Dekrēts 529/2002, ar ko reglamentē to, kā tiek sniegti būtiski pakalpojumi saistībā ar atbalsta tīklu televīzijas pārraides pakalpojumu sniegšanai streika laikā (*Decreto Ley 529/2002, de 14 de junio, por el que se garantiza la prestación del servicio esencial relativo a la red soporte de los servicios de difusión de televisión en situación de huelga*); Augstākās tiesas (Tiesā izskatītās lietas (*Judicial Review court*), 3. nodaļa) 2009. gada 23. jūlija nolēmumi (JUR 2009\381376), otrais juridiskais pamats; un 2009. gada 18. decembra nolēmumi (RJ 2010\2313), trešais juridiskais pamats: "Sabiedrības interesēs nenoliedzami ir valsts televīzijas kanālu paplašināšanas un universāla pārklājuma garantēšana attālās un izolētās valsts teritorijās (lai nodrošinātu līdzvērtību ar reģioniem, kuriem nav šādu iezīmju), uz kurām neattiecas televīzijas operatoru saistības."

Pirmais *Altmark* noteikums: sabiedrisko pakalpojumu saistību skaidra definēšana un piemērošana

(119) Spānijas tiesību aktos nav noteikts, ka zemes tīkla ekspluatācija ir sabiedrisks pakalpojums. Saskaņā ar Spānijas 1998. gada Likumu par telesakariem ([63]) telesakaru pakalpojumi, tostarp radio un televīzijas atbalsta tīklu ekspluatācija, ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, taču tiem nav sabiedrisko pakalpojumu statusa, ko piemēro tikai ierobežotam telesakaru pakalpojumu skaitam ([64]). Šāda kvalifikācija ir paredzēta arī pašreizējā Likumā par telesakariem ([65]). Televīzijas apraides pakalpojumus, t. i., signālu pārraidi pa telesakaru tīkliem, uzskata par telesakaru pakalpojumiem, un tāpēc tie ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, nevis sabiedriski pakalpojumi ([66]).

(120) Jebkurā gadījumā Likuma par telesakariem nosacījumi atbilst tehnoloģiju neitralitātes principam. Likuma 1. pantā telesakari definēti kā tīklu ekspluatācija un elektronisko sakaru un ar tiem saistīto iekārtu nodrošināšana. Telesakari ir signālu pārraide pa jebkādu telesakaru tīklu, nevis konkrēti zemes tīklu ([67]). Turklāt saskaņā ar šā likuma 3. pantu viens no tā mērķiem ir, ciktāl iespējams, veicināt regulējuma tehnoloģisko neitralitāti.

(121) Lai gan tiesību aktos, kas bija spēkā un piemērojami laikā, kad līdzekļus nodeva *Itelazpi*, sabiedriskā apraide bija definēta kā sabiedrisks pasākums, Komisija uzskata, ka šo definīciju nevar piemērot konkrētas atbalsta platformas ekspluatācijai. Turklāt, ja pastāv vairākas pārraides platformas, vienu konkrētu platformu nedrīkst uzskatīt par "būtisku" apraides signālu pārraidei. Tāpēc, ja Spānijas tiesību aktos konkrētas platformas izmantošana apraides signālu pārraidei būtu atzīta par sabiedrisku pakalpojumu, tā būtu acīmredzama kļūda.

(122) Tāpēc tiek secināts, ka saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem zemes tīklu ekspluatācijai nevar piemērot sabiedriska pakalpojuma statusu.

(123) Basku iestādes apgalvo, ka šā vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma sniegšanas uzticēšana *Itelazpi* ir skaidri paredzēta konvencijās, ko noslēgusi Basku valdība, *EUDEL* (Basku pilsētu padomju asociācija) un trīs Basku reģionālās padomes.

(124) Šajās konvencijās Basku pārvaldes iestādes atzīst, ka, lai nodrošinātu tādas vērtības kā vispārēja informācijas pieejamība un informācijas pluralitāte, ir vajadzīga vispārēja piekļuve bezmaksas televīzijai, un tās apņemas šīs vērtības aizsargāt, paplašinot valsts programmu bloku pārklājumu ([68]). Taču nevienā no konvenciju nosacījumiem nav noteikts, ka zemes tīkla ekspluatācija ir uzskatāma par sabiedrisku pakalpojumu. Tāpēc Komisija uzskata, ka konvenciju saturā nav pietiekami skaidri noteikta sabiedriskā pakalpojuma saistību darbības joma, tāpēc, pamatojoties uz tām, nevar apgalvot, ka pārraide, izmantojot zemes tīklu, ir sabiedrisks pakalpojums.

(125) Tādējādi attiecīgā pasākuma atbilstība pirmajam *Altmark* noteikumam nav pierādīta.

(126) Spriedumā *Altmark* lietā noteiktie kritēriji ir kumulatīvi, t. i., lai pasākumu neuzskatītu par valsts atbalstu, tam jāatbilst visiem kritērijiem. Ja pasākums neatbilst pirmajam kritērijam, finansējums, ko publiskajam uzņēmumam *Itelazpi* piešķīra Basku iestādes, nav uzskatāms par kompensāciju par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma sniegšanu.

([63]) *Ley 11/1998, de 24 de abril, General de Telecomunicaciones.*
([64]) Tostarp pakalpojumiem, kas ir saistīti ar sabiedrības aizsardzību, civilo aizsardzību un telefonijas tīkla ekspluatāciju.
([65]) *Ley32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones.*
([66]) Šā likuma 2. panta 1. punktā noteikts: "Telesakaru pakalpojumi ir vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumi, ko sniedz atbilstīgi brīvas konkurences noteikumiem."
([67]) Likuma Nr. 32/2003 II pielikumā sniegtas precīzas un tehnoloģiski neitrālas telesakaru un elektronisko sakaru tīkla definīcijas. "Telesakari: jebkāda zīmju, signālu, rakstzīmju, attēlu un skaņu vai informācijas jebkāda veida pārraide, emisija vai uztveršana, izmantojot vadu, radioelektriskās, optiskās vai citas elektromagnētiskās sistēmas." "Elektronisko sakaru tīkli" ir pārraides sistēmas un attiecīgos gadījumos komutācijas un maršrutēšanas aprīkojums un citi resursi, ar kuriem var pārraidīt signālus, izmantojot vadus, radioviļņus, optiskos vai citus elektromagnētiskos līdzekļus, tostarp satelīta tīklus, fiksētos (ķēžu un pakešu komutācijas, tostarp Internetu) un mobilos zemes sakaru tīklus un elektrības kabeļu sistēmas, ciktāl tos izmanto, lai raidītu signālus, tīklus, ko izmanto radio un televīzijas apraidei, un kabeļtelevīzijas tīklus neatkarīgi no raidītās informācijas veida.
([68]) Konvenciju 6. un 7. apsvērums un 5. pants.

Ceturtais *Altmark* noteikums: vismazāko izmaksu nodrošināšana sabiedrībai

(127) Ja nerīko konkursu, saskaņā ar ceturto *Altmark* noteikumu vajadzīgais kompensācijas apmērs jānosaka, pamatojoties uz analīzi par izmaksām, kas, pildot ar sabiedrisko pakalpojumu saistītos pienākumus, rastos parastam, labi pārvaldītam uzņēmumam, kam ir pietiekami transportlīdzekļi, lai tas varētu izpildīt attiecīgajiem pakalpojumiem piemērojamās prasības. Tāpēc šajā nolūkā būtu jāņem vērā attiecīgie ieņēmumi un saprātīga peļņa par attiecīgo pienākumu izpildi.

(128) Tā kā netika rīkots konkurss, Basku iestādes apgalvo, ka kritērijs ir izpildīts, jo *Itelazpi* ir labi pārvaldīts uzņēmums, kas ir pietiekami aprīkots prasīto darbību izpildei. Pamatojoties uz izmaksu salīdzinājumu, Basku iestādes secina, ka nodrošināt satelīta apraidi būtu bijis dārgāk nekā modernizēt *Itelazpi* zemes tīklu ([69]). Tomēr, lai pasākums atbilstu ceturtajam *Altmark* kritērijam, salīdzinājums ar satelīta tehnoloģiju nav pietiekams, lai pierādītu *Itelazpi* darbības efektivitāti. Iespējams, bija citi zemes tīkla operatori, kuri šo pakalpojumu būtu snieguši par zemākām izmaksām.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiek secināts, ka arī Basku zemes gadījumā ceturtais *Altmark* noteikums nav izpildīts. Tā kā šie noteikumi ir kumulatīvi, nevar uzskatīt, ka finansējums, ko Basku zemes iestādes piešķīra *Itelazpi*, nav valsts atbalsts, jo tas atbilst noteikumiem attiecībā uz kompensāciju par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma sniegšanu.

5.2.2.1. *Konkurences izkropļošana*

(129) Spānija un *Abertis* apgalvo, ka *DTT* un satelīta tehnoloģija veido divus dažādus tirgus. *DTT* ir galvenā zemes bezmaksas televīzijas platforma, kuras operatoru skaitu valsts tirgū nosaka Spānijas valdības piešķirto licenču skaits. Zemes bezmaksas televīzijas kanālu finansējumu nodrošina reklāmas pakalpojumi. Savukārt satelīta televīzijas jomā Spānijā liels kanālu skaits ir pieejams tikai maksas platformā, kuras tīkla operators ir *Astra*. Šo kanālu darbību finansē ar abonementa maksām, kuras galvenokārt jāmaksā par kanālu kopumu. Spānijas iestādes arī norāda, ka Spānijā televīzijas raidorganizāciju izmaksas par satelīta televīzijas pārraidi ir daudz lielākas nekā par zemes televīzijas pārraidi, tāpēc bezmaksas televīzijas raidorganizācijas, tostarp reģionālās un vietējās, nevēlas pāriet uz šo platformu.

(130) Vairāku iemeslu dēļ tiek secināts, ka zemes un satelīta platformas darbojas vienā tirgū.

(131) Pirmkārt, *Astra* 2008. gadā piedalījās konkursā par ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanu Kantabrijā un tajā uzvarēja. *Astra* 2008. gadā vairākas reizes tikās ar autonomajām kopienām, lai tās iepazīstinātu ar savu piedāvājumu ciparu televīzijas kanālu pārraidei, kas līdz šim tika nodrošināta ar zemes platformu. Lai gan Kantabrijas iestādes vēlāk lauza noslēgto līgumu, satelītu operatora interese par pakalpojumu sniegšanu, konkurējot ar zemes platformas operatoru, liecina, ka satelītu operatori spēj nodrošināt līdzīgus pakalpojumus.

(132) Otrkārt, satelītu operators *Hispasat* (*Abertis* meitasuzņēmums) sniedz pakalpojumus vairākās II zonas daļās ([70]), un III zonā tiek izmantota tikai satelīta platforma. Arī citas dalībvalstis izmanto satelīta pakalpojumus, lai attālākās to teritorijās nodrošinātu bezmaksas kanālu pārraidi ([71]).

(133) Treškārt, vairākus publiskos un privātos kanālus, ko izplata ar zemes platformu, pārraida arī ar satelīta platformām, to dara arī *Astra* ([72]).

(134) Ceturtkārt, daži reģionālie kanāli ir vai nesen bija pieejami, izmantojot satelīta platformu. Tas ir pretrunā apgalvojumam par to, ka reģionālās televīzijas raidorganizācijas neinteresē satelīta izmantošana.

([69]) Pētījums netika darīts pieejams Komisijai.
([70]) *Hispasat* šos pakalpojumus sniedz, palīdzot nodrošināt *DTT* tīkla darbību II zonā.
([71]) Piemēram, Francija.
([72]) Piemēram, *Antena 3*, *Cuatro*, *Telecinco*, *La Sexta*, *La Siete*, *Teledeporte*, *TVE*, *La2*, *Canal 24 horas*.

(135) Piektkārt, Komisija arī norāda uz *Astra* argumentu par satelīta spēju nodrošināt 1380 kanālu pārraidi un ģeogrāfiski ierobežot to attēlošanu. *Astra* apgalvo, ka ar satelītu var bez ierobežojumiem pārraidīt šādu kanālu skaitu. Turklāt norādītais reģionālo kanālu skaits (1380) šķiet pārspīlēts. Lai gan tas ir maksimālais visā Spānijā pieejamais valsts, reģionālo un vietējo kanālu frekvenču skaits, piešķirto licenču skaits patiesībā ir daudz mazāks (skatīt 13. zemsvītras piezīmi). Turklāt ne visas televīzijas raidorganizācijas, kuras ir saņēmušas licenci, tiešām pārraida saturu tām piešķirtajās frekvencēs.

(136) Sestkārt, atsevišķas televīzijas raidorganizācijas ir paziņojušas, ka dod priekšroku zemes pārraidei, jo ir iegādājušās tiesības pārraidīt saturu tikai zemes platformā. Tomēr tas nenozīmē, ka zemes un satelīta apraide veidotu dažādus tirgus. Tā kā raidorganizācijas ir iegādājušās tiesības pārraidīt saturu ar zemes platformu, vajadzības gadījumā tās varētu iegādāties šādas tiesības arī attiecībā uz satelīta platformu. Turklāt, ja satelīta platformu izvēlētos publiskā konkursā, kā tas notika III zonā, televīzijas raidorganizācijām varētu piemērot saistības, kas jāievēro.

(137) Visbeidzot, saskaņā ar 2010. gada maija datiem ([73]) *DTT* pārklājums ir nodrošināts 98,85 % Spānijas iedzīvotāju, taču tikai 93,5 % mājsaimniecību skatās televīziju, ko pārraida ar zemes platformu. Tādējādi 5 % mājsaimniecību ir pieejama *DTT*, tomēr tās izvēlas to neizmantot, jo lielākajā daļā mājsaimniecību ir abonēta maksas satelīta televīzija.

(138) Noslēgumā, tā kā satelīta un zemes apraides platformu operatori savstarpēji konkurē, pasākums *DTT* ieviešanai, ekspluatācijai un uzturēšanai II zonā rada abu platformu konkurences izkropļojumus. Būtu jānorāda, ka šis pasākums rada nelabvēlīgu situāciju arī citām platformām, jo īpaši *IPTV*. Lai gan platjosla vēl nav ieviesta visā II zonas teritorijā, ļoti iespējams, ka nākotnē tās pārklājums tiks ievērojami paplašināts.

5.2.2.2. *Ietekme uz tirdzniecību*

(139) Pasākums ietekmē iekšējo tirdzniecību Savienībā. Saskaņā ar Eiropas tiesu judikatūru, ja "valsts finanšu atbalsts vai atbalsts, ko piešķir no valsts līdzekļiem, stiprina uzņēmuma pozīciju attiecībā pret citiem uzņēmumiem, kuri konkurē Kopienas iekšējā tirdzniecībā, tad šie uzņēmumi uzskatāmi par tādiem, kurus ir ietekmējis attiecīgais atbalsts" ([74]).

(140) Tīkla operatori darbojas nozarē, kurā pastāv tirdzniecība starp dalībvalstīm. *Abertis*, tāpat kā sūdzības iesniedzējs *Astra*, ir starptautiskas uzņēmumu grupas daļa. Tāpēc pasākums *DTT* ieviešanai, ekspluatācijai un uzturēšanai II zonā ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.2.3. **Secinājumi par atbalsta esamību**

(141) Ņemot vērā iepriekš izklāstītos argumentus, Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums atbilst LESD 107. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem. Tāpēc pasākums uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

5.3. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

5.3.1. **Vispārīgi apsvērumi**

(142) Komisija aktīvi atbalsta pāreju no analogās televīzijas uz ciparu televīzijas apraidi. Priekšrocības, ko rada pāreja uz ciparu formātu, tika uzsvērtas 2005. gada rīcības plānā e-Eiropaun divos paziņojumos par pāreju uz ciparu formātu ([75]). Komisija arī atzīst, ka, ja pāreju uz ciparu formātu atstātu tikai tirgus dalībnieku ziņā, tā varētu notikt novēloti.

([73]) Televīzijas tirgus analīze, ko Spānija iesniedza, kad tika paziņots par pasākumu "Digitālās dividendes atbrīvošanas izraisītu zaudējumu kompensācija", SA.32619 (2011/N).

([74]) Spriedums lietā T-55/99, *Confederación Espanola de Transporte de Mercancias* (*CETM*)/Eiropas Kopienu Komisija (*Recueil* 2000, II-3207. lpp.).

([75]) COM(2002) 263 galīgā redakcija, E-Eiropa 2005 –informācijas sabiedrība visiem; COM(2003) 541 galīgā redakcija, Komisijas paziņojums par pāreju no analogās apraides un ciparu formāta apraidi (no "pārslēgšanas" uz ciparu formātu līdz analogā formāta "atslēgšanai") un COM(2005) 204 galīgā redakcija, Komisijas paziņojums par pārejas no analogās apraides uz ciparu formāta apraidi paātrināšanu.

(143) Dalībvalstis var izmantot atbalstu, lai novērstu konkrētu tirgus nepilnību vai nodrošinātu sociālo vai reģionālo kohēziju ([76]). Tomēr katrā atsevišķā gadījumā ir jāparāda, ka attiecīgais atbalsts ir piemērots instruments problēmas risināšanai, tā apmērs ir minimālais vajadzīgais apmērs un tas nerada pārmērīgus konkurences izkropļojumus. Līdzīgi arī paziņojumā par pārslēgšanu noteikts, ka tādā jomā kā tīkla pielāgošana ciparu formātam valsts iejaukšanās ir pamatota, ja ir ievēroti divi noteikumi: pirmkārt, ja tiek skartas vispārējas intereses, un, otrkārt, tirgus nepilnības gadījumā, t. i., tirgus dalībniekiem vieniem pašiem neizdodas panākt kopējam labumam atbilstīgu rezultātu. Tajā arī noteikts, ka valsts iejaukšanās jebkurā gadījumā būtu jāpamato ar padziļinātu tirgus analīzi.

(144) Paziņojumā par pārslēgšanu arī norādīts, ka pāreja uz ciparu formāta apraidi ir svarīgs uzdevums nozarei, kurai jādarbojas atbilstīgi tirgus noteikumiem. Būtībā katram tīklam jākonkurē neatkarīgi, nesaņemot palīdzību. Lai nodrošinātu šā principa ievērošanu, jebkādam valsts atbalstam vajadzētu pēc iespējas atbilst tehnoloģiju neitralitātes principam. Atkāpes no šā principa var paredzēt tikai tad, ja valsts iejaukšanās vērsta uz konkrētu tirgus nepilnību vai nelīdzsvarotību un vienlaicīgi ir piemērota, vajadzīga un samērīga šo grūtību pārvarēšanai.

(145) Ja šo procesu atstātu tirgus ziņā, rastos risks, ka atsevišķas iedzīvotāju grupas to nelabvēlīgās sociālās situācijas dēļ nevarētu izmantot ciparu televīzijas sniegtās priekšrocības. Attiecībā uz šo sociālās kohēzijas problēmu dalībvalstis varētu gribēt nodrošināt, lai pēc analogās televīzijas atslēgšanas visiem pilsoņiem būtu pieejama ciparu televīzija. Tā kā pāreja uz ciparu formātu rada izmaksas patērētājiem un tās dēļ ir jāmaina ieradumi, dalībvalstis var gribēt palīdzēt, jo īpaši tām sabiedrības grupām, kurām ir nelabvēlīga situācija, piemēram, vecāka gadu gājuma cilvēkiem, mājsaimniecībām ar maziem ienākumiem vai perifēriju iedzīvotājiem.

(146) Vairākos lēmumos par valsts atbalstu, kuri pieņemti, pamatojoties uz paziņojumiem par pāreju uz ciparu formātu, Komisija šai nozarei piemēroja noteikumus par valsts atbalstu ([77]). Dalībvalstīm ir vairākas iespējas publiski finansēt pāreju, lai nodrošinātu pienācīgu televīzijas pārklājumu visās ģeogrāfiskajās teritorijās, tostarp, finansējot pārraides tīklu ieviešanu teritorijās, kurās citādi būtu nepietiekams televīzijas pārklājums ([78]). Tomēr tādu finansējumu drīkst piešķirt tikai tad, ja tas nerada nevajadzīgus tehnoloģijas vai uzņēmumu konkurences izkropļojumus un ir tikai tik liels, cik vajadzīgs.

5.3.2. **Paredzētā pasākuma atbilstības novērtēšanas juridiskais pamats**

(147) Spānijas iestādes norādīja, ka, ja konstatētu, ka pasākums uzskatāms par valsts atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, tās šo pasākumu pamatotu ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un 106. panta 2. punktu. Turpmāk, ņemot vērā iepriekš izklāstītos vispārīgos apsvērumus, Komisija izvērtē pasākuma atbilstību šiem nosacījumiem.

5.3.3. **LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkts**

(148) Lai noteiktu, vai attiecīgais pasākums atbilst LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam, Komisija izvērtē atbalsta labvēlīgo un nelabvēlīgo ietekmi. Piemērojot līdzsvara testu, Komisija izskata šādus jautājumus:

1. Vai atbalsta pasākums ir vērsts uz skaidri definētu vispārējas nozīmes mērķi?

2. Vai atbalsts ir rūpīgi plānots, lai sasniegtu vispārējas nozīmes mērķi, proti, vai tas paredzēts tirgus nepilnības novēršanai vai citam mērķim? Konkrētāk:

   a) Vai atbalsts ir piemērots instruments, proti, vai ir citi labāk piemēroti instrumenti?

([76]) Skatīt "Mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts: plāns valsts atbalsta reformai 2005.–2009. gadam", COM(2005) 107 galīgā redakcija.

([77]) Skatīt *inter alia* N622/03 *Digitalisierungsfonds* – Austrija (OV C 228, 17.9.2005., 12. lpp.); C25/04 Zemes ciparu apraides televīzijas (*DVB-T*) ieviešana Berlīnē un Brandenburgā – Vācija (OV L 200, 22.7.2006., 14. lpp.); C24/04 Ciparu virszemes televīzija Zviedrijā (OV L 112, 30.4.2007., 77. lpp.); C52/05 Ciparu dekoderi Itālijā (OV L 147, 8.6.2007., 1. lpp.); N270/06 Subsīdijas ciparu dekoderiem ar *API* – Itālija (OV C 80, 13.4.2007., 3. lpp.); N107/07 Subsīdijas *IdTV* – Itālija (OV C 246, 20.10.2007., 2. lpp.); C34/06 Zemes ciparu televīzijas (DVB-T)ieviešana Ziemeļreinā-Vestfālenē (OV L 236, 3.9.2008., 10. lpp.); SA.28685 *Captación de Televisión Digital en Cantabria* – Spānija (OV C 119, 24.4.2012., 1. lpp.).

([78]) Skatīt 132. punktu Komisijas Lēmumā C25/04, Zemes ciparu apraides televīzijas (*DVB-T*) ieviešana Berlīnē un Brandenburgā – Vācija (OV L 200, 22.7.2006., 14. lpp.).

b) Vai ir stimulējoša ietekme, proti, vai atbalsts maina uzņēmumu rīcību?

c) Vai atbalsta pasākums ir samērīgs, proti, vai tādas pašas rīcības pārmaiņas varētu panākt ar mazāku atbalstu?

3. Vai konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību ir pietiekami ierobežota, lai kopējā ietekme būtu labvēlīga?

5.3.3.1. *Vispārējas nozīmes mērķis*

(149) Atbalsta shēmas mērķis ir paātrināt pāreju uz ciparu formātu Spānijā un nodrošināt konkrētu attālu un lauku teritoriju iedzīvotājiem pastāvīgu televīzijas uztveršanu. Tādējādi pasākuma mērķis ir radīt šo teritoriju iedzīvotājiem iespēju skatīties televīziju. Plašsaziņas līdzekļu, tostarp televīzijas, pieejamība ir būtiska, lai pilsoņi varētu izmantot savas konstitucionālās tiesības uz piekļuvi informācijai. Komisija ir atzinusi ciparu formāta apraides nozīmi un priekšrocības 2005. gada rīcības plānā e-Eiropa ([79]), kā arī divos Komisijas paziņojumos par pāreju no analogās apraides un ciparu formāta apraidi ([80]). Paziņojumā *i2010 – Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai* ([81]) Komisija norādīja, ka ieplānotā zemes analogās televīzijas atslēgšana līdz 2012. gadam uzlabos radiofrekvenču spektra pieejamību Eiropā. Tā kā ciparu formāta apraides vajadzībām radiofrekvenču spektru izmanto efektīvāk, tiek atbrīvota spektra jauda citiem lietotājiem, piemēram, jauniem apraides un mobilās telefonijas pakalpojumiem, kuri savukārt veicinās inovāciju un izaugsmi televīzijas un elektronisko sakaru nozarēs.

(150) Tāpēc tiek secināts, ka pasākums ir vērsts uz skaidri definētu vispārējas nozīmes mērķi.

5.3.3.2. *Skaidri definēts atbalsts*

Tirgus nepilnība

(151) Saskaņā ar Spānijas iestāžu teikto ir vispāratzīts, ka pastāv risks, ka ne visas iedzīvotāju daļas varēs izmantot ciparu televīzijas sniegtās priekšrocības (ar sociālo un reģionālo kohēziju saistīta problēma). Tirgus nepilnība var pastāvēt tad, ja tirgus dalībniekiem nav pietiekama ekonomiskā stimula ņemt vērā labvēlīgo ietekmi, ko visai sabiedrībai radītu pāreja uz ciparu formātu (labvēlīgie ārējie faktori). Turklāt attiecībā uz sociālo kohēziju dalībvalstis varētu gribēt nodrošināt, lai pēc analogās televīzijas atslēgšanas visiem iedzīvotājiem būtu pieejama ciparu formāta televīzija, tāpēc tās var apsvērt iespēju īstenot pasākumus, ar kuriem arī turpmāk nodrošināt pienācīgu televīzijas pārklājumu visās ģeogrāfiskajās teritorijās.

(152) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija atzina, ka pastāv tirgus nepilnība, jo televīzijas raidorganizācijas nevēlas segt papildu izmaksas par pārklājuma paplašināšanu teritorijās, uz kurām neattiecas to tiesību aktos paredzētie pienākumi. Turklāt ne satelīta platformas operatori, nedz arī privātās mājsaimniecības neveica ieguldījumus, lai visiem II zonas iedzīvotājiem nodrošinātu ciparu kanālu uztveršanu ar satelītu. Tāpēc Komisija atzīst, ka, ja ciparu formāta pārklājuma nodrošināšanu atstātu tikai tirgus dalībnieku ziņā, cilvēki, kuru parastā dzīvesvieta ir lauku teritorijā, varētu vispār nesaņemt bezmaksas ciparu televīzijas signāla pārraides pakalpojumus, un ka valsts iejaukšanās, piešķirot finansiālu atbalstu fiziskām personām, varētu būt noderīga.

Pasākuma tehnoloģiskā neitralitāte, piemērotība un samērīgums

(153) Lietās par pāreju uz ciparu formātu tehnoloģiju neitralitātes princips ir nopietni ņemts vērā vairākos Komisijas lēmumos ([82]). To atbalsta arī Vispārējā tiesa un Tiesa ([83]).

([79]) COM(2002) 263 galīgā redakcija, E-Eiropa 2005 – informācijas sabiedrība visiem.
([80]) COM(2003) 541 galīgā redakcija, Komisijas paziņojums par pāreju no analogās apraides un ciparu formāta apraidi (no "pārslēgšanas" uz ciparu formātu līdz analogā formāta "atslēgšanai") un COM(2005) 204 galīgā redakcija, Komisijas paziņojums par pārejas no analogās apraides uz ciparu formāta apraidi paātrināšanu.
([81]) COM(2005) 229 galīgā redakcija, 2005. gada 1. jūnijs.
([82]) Skatīt 77. zemsvītras piezīmi.
([83]) 2009. gada 6. oktobra spriedums lietā T-8/06 *FAB Fernsehen aus Berlin GmbH*/Komisija (Krājums 2009, II-196. lpp.); 2011. gada 15. septembra spriedums lietā C-544/09P Vācija/Komisija (vēl nav publicēts); 2010. gada 15. jūnija spriedums lietā T-177/07 *Mediaset SpA*/Komisija (Krājums 2010, II-2341. lpp.) un 2011. gada 28. jūlija spriedums lietā C-403/10 P *Mediaset SpA*/Komisija.

(154) Izmantojamā tehnoloģija parasti būtu jāizvēlas tehnoloģiski neitrālā konkursā, kā tika darīts citās dalībvalstīs ([84]). Ja šādu konkursu nerīko, lēmums par konkrētas tehnoloģijas izvēli būtu pieņemams, ja to pamatotu ar *ex ante* pētījuma konstatējumiem, kuros pierādīts, ka, ņemot vērā kvalitāti un izmaksas, varēja izvēlēties tikai vienu tehnoloģisko risinājumu ([85]). Pierādījumi jāsagatavo dalībvalstij, kurai jāparāda, ka šāds pētījums ir pietiekami rūpīgs un tika sagatavots pēc iespējas neatkarīgi ([86]).

(155) Kā norādīts 2.2. iedaļā, lielākā daļa konkursu nebija tehnoloģiski neitrāli, jo attiecās uz zemes tehnoloģiju un *DTT* – tas bija vai nu skaidri norādīts konkursa uzdevuma definīcijā, vai arī netieši minēts tehnisko specifikāciju aprakstā. Izvirzītās prasības varēja izpildīt tikai *DTT* operatori (turklāt konkursos piedalījās tikai šādi operatori). Spānija apgalvo, ka konkursa nolikuma atsauces uz *DTT* vai specifikācijās sniegtās atsauces uz *DTT* aprīkojumu un pārraides centriem nenozīmē, ka konkursa dalībniekiem bija obligāti jāizmanto šādi centri. Šīs atsauces nevar pamatoti interpretēt atbilstīgi Spānijas norādēm. Turklāt arī tad, ja šāda interpretācija būtu pareiza, šis oficiālais arguments neatbilst komerciālajai realitātei. Dalība konkursos ir resursietilpīga, tāpēc tā ikvienam konkursa dalībniekam rada lielus izdevumus. Sadalot II zonai piešķirto atbalstu vairākos simtos neatkarīgu konkursu, tika palielinātas izmaksas, radot ievērojamu darbības sākšanas šķērsli ikvienam konkursa dalībniekam, kas vēlētos strādāt visā II zonas teritorijā. Tādējādi centrālās valdības atbalsta apvienošana par labu *DTT* tehnoloģijai, kā paskaidrots 88. un 89. apsvērumā, konkrētās konkursa nolikuma atsauces uz *DTT* un vajadzība piedalīties vairākos simtos dažādu konkursa procedūru bija skaidrs signāls citu platformu operatoriem, ka dalība šādos konkursos būtu komerciāli neizdevīga. Tāpēc tiek secināts, ka vairumā gadījumu konkursa nolikumā izteikto atsauču dēļ citu platformu operatoriem nebija iespējams piedalīties konkursos ([87]).

(156) Spānijas iestāžu iesniegtajā *ex ante* pētījumā, kas aprakstīts 52. apsvērumā, nav pietiekami parādīts, ka zemes platforma būtu pārāka par satelīta platformu. Gluži pretēji, pētījumā secināts, ka konkrēta pārklājuma paplašināšanas tehnoloģiskā risinājuma izvēli analizēs katrā reģionā atsevišķi, ņemot vērā katra reģiona topogrāfiskās un demogrāfiskās iezīmes. Būtībā ar šo secinājumu tiek apstiprināts, ka, lai noteiktu piemērotāko platformu, jārīko tehnoloģiski neitrāls konkurss.

(157) Izmeklēšanas laikā vairākas autonomās kopienas iesniedza iekšējos aprēķinus, kuros salīdzinātas abu pārklājuma paplašināšanas tehnoloģiju izmaksas. Tomēr nebija skaidrs šo aprēķinu datums, turklāt tie nebija pietiekami sīki un rūpīgi, lai pamatotu, kāpēc būtu jāizvēlas paplašināt pārklājumu ar zemes tehnoloģiju. Jānorāda arī tas, ka šos aprēķinus nesagatavoja neatkarīgi eksperti.

(158) Attiecībā uz abām *Abertis* iesniegtajām izmaksu analīzēm jānorāda, ka tās sagatavotas 2010. gadā – ilgi pēc izmeklēto pasākumu īstenošanas. Neatkarīgi no tā, vai analīzes var atzīt par neatkarīgām un pietiekami rūpīgām, tā kā tās sagatavotas pēc apstrīdētā pasākuma īstenošanas, tās nevar izmantot, lai pamatotu apgalvojumu par to, ka Spānijas valdības rīkotie konkursi nebija tehnoloģiski neitrāli. Turklāt analīžu rezultāti nesakrīt ar *Astra* iesniegtajiem izmaksu aprēķiniem, kuros parādīts, ka satelīta tehnoloģija ir rentablāka.

(159) Papildus tam jānorāda, ka izmeklētais pasākums nav uzskatāms par piemērotu.

(160) Tas, ka atsevišķās II zonas mājsaimniecībās bezmaksas kanāli ir pieejami, izmantojot satelītu ([88]), liecina, ka zemes tehnoloģija ne vienmēr ir efektīvākā un piemērotākā platforma. Jāpiebilst, ka satelīta risinājumu izmanto arī vairākās citās dalībvalstīs ([89]).

([84]) Skatīt 12. zemsvītras piezīmi.

([85]) Ar šādu pētījumu tika pamatota konkrētas tehnoloģijas izvēlē platjoslas lietā. Skatīt Komisijas Lēmumu N222/06 – Atbalsts digitālās plaisas mazināšanai Sardīnijā (OV C 68, 24.3.2007., 6. lpp.).

([86]) Apvienotā Karaliste izvēlējās nodrošināt vietējās televīzijas pakalpojumus ar *DTT*, pamatojoties uz Apvienotās Karalistes regulatora *OFCOM* sagatavotu *ex ante* pētījumu un *ex ante* apspriešanos ar tirgus dalībniekiem. Tāpēc Komisija neuzstāja, ka ir jārīko tehnoloģiski neitrāls konkurss. SA.33980 (2012/N) – Vietējā televīzija Apvienotajā Karalistē, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/244689/244689_1425664_116_2.pdf.

([87]) Lai gan tehnoloģiski neitrālajā konkursā, ko sākotnēji rīkoja Kantabrijā, trīs konsorciji (*Castilla-La-Mancha Telecom*, *Telefónica* un *Astra*) iesniedza piedāvājumu, kurā bija paredzēts satelīta risinājums, neviens no šiem uzņēmumiem – un arī citi tādu platformu, kas nav *DTT*, operatori – nepiedalījās pārējos konkursos.

([88]) *Hispasat*, kura līdzīpašnieki ir *Abertis* un Spānijas valdība, sniedz pakalpojumus atsevišķās II zonas autonomajās kopienās. Piemēram, 16 Kanāriju salu ciematos, kuri atrodas II zonā, bezmaksas televīziju nodrošina ar satelītu. Kastīlijā-Leonā televīziju šādi nodrošina aptuveni 9000 cilvēku. Tā kā *Abertis* ir atbildīgs par satelīta uztvērēju kontroli visās teritorijās, kurās ir zemes tīkls, un tas neļauj citiem satelīta uztvērējiem izveidot savienojumu ar šiem uztvērējiem, tikai *Hispasat* var piedāvāt attiecīgos *DTT* pārraides pakalpojumus zemes torņu darbības nodrošināšanai.

([89]) Piemēram, Francijā, Apvienotajā Karalistē, Itālijā, Slovākijā.

(161) Turklāt tas, ka *Astra* piedalījās un uzvarēja tehnoloģiski neitrālā konkursā par ciparu televīzijas pārklājuma paplašināšanu Kantabrijā, liecina vismaz par to, ka ar satelīta platformu ir iespējams sniegt šādu pakalpojumu ([90]).

(162) Pasākuma piemērotība joprojām tiek apšaubīta. Lai gan pāreju no analogās televīzijas uz *DTT* 800 MHz joslā Spānijā pabeidza 2010. gada 3. aprīlī, 2011. gadā tika nolemts piedāvāt 800 MHz joslas frekvences izsolē. Tāpēc ne vēlāk kā līdz 2014. gada 1. janvārim ir jānodrošina apraides pāreja uz citiem kanāliem frekvencēs zem 790 MHz.Tā kā tas rada papildu izmaksas, Spānija 2011. gada 5. novembrī paziņoja par diviem mājsaimniecībām un televīzijas raidorganizācijām paredzētiem pasākumiem ar EUR 600–800 miljonus lielu budžetu I zonā (par pasākumiem II zonai vēl nav paziņots) ([91]). Ja būtu izvēlētas citas platformas (*IPTV*, kabeļa vai satelīta), šādas izmaksas nerastos.

(163) Turklāt ir norādīts, ka 4G mobilās frekvences *LTE* izraisa *DTT* signāla darbības traucējumus, tāpēc mājsaimniecībām jāiegādājas dārgi filtri, lai aizsargātu to *DTT* signālu pret *LTE* viļņiem ([92]). Nevar izslēgt iespēju, ka līdzīgi traucējumi ir vispārējāka problēma, kas mazina zemes apraides turpmāko piemērotību, jo īpaši saistībā ar *NGA* tīklu lielāku un plašāku ieviešanu.

(164) Lai pamatotu apgalvojumu, ka satelīta pārraide izmaksātu dārgāk nekā *DTT*, Spānija izvirzīja divus argumentus. Pirmkārt, līgumos ar konkrētiem pakalpojumu sniedzējiem uz televīzijas raidorganizācijām attiecas teritoriāli ierobežojumi. Izmantojot satelīta tehnoloģiju, nodrošināt ierobežotu piekļuvi būtu dārgāk. Otrkārt, ar satelīta tehnoloģiju tehniski nebūtu iespējams pārraidīt lielu kanālu skaitu. Šie apgalvojumi nav pamatoti un ir pretrunā faktam, ka *Astra* līgumā ar Kantabriju bija paredzēta profesionāla piekļuves ierobežošanas sistēma. Turklāt saskaņā ar *Astra* izmaksu aprēķiniem satelīta tehnoloģija būtu lētāka arī tad, ja ar katru Spānijas reģionu būtu jānoslēdz atsevišķs līgums. Attiecībā uz reģionālo apraidi *Astra* apgalvo, ka Spānijas valdības norādītais kanālu skaits, t. i., 1380, ir ievērojami pārspīlēts ([93]). Tātad saskaņā ar *Astra* aprēķiniem satelīta risinājums būtu lētāks arī tad, ja ietvertu reģionālo un vietējo kanālu pārraidi.

(165) Pastāv arī pierādījumi par to, ka reģionālās valdības zināja, ka pastāv tehnoloģiska alternatīva zemes platformas paplašināšanai. Izmeklēšanā tika atklāts, ka procesa sākumposmā atsevišķu reģionu pārstāvji tikās ar *Astra*. Šajās sanāksmēs *Astra* tos iepazīstināja ar priekšlikumu satelīta risinājumam, taču reģionālās valdības tajā neiedziļinājās.

(166) Attiecībā uz samērīgumu jānorāda, ka centrālajai valdībai pirms II zonas atbalsta pasākumu izstrādes būtu vajadzējis sagatavot valsts līmeņa izmaksu salīdzinājumu (vai rīkot konkursu). Tā kā satelīta tīkla galvenās izmaksas ir atkarīgas no satelīta jaudas, šī platforma nodrošina ievērojamus apjomradītus ietaupījumus ([94]). *Astra* sarunas ar reģionālajām iestādēm liecina, ka uzņēmums piedāvāja būtiski samazināt cenu, ja līgumu kopīgi noslēgtu vairāki reģioni. Tādējādi, ja būtu rīkots valsts līmeņa konkurss, būtu iespējami vēl lielāki cenas samazinājumi. Taču, tā kā tika īstenoti decentralizēti un nesaskaņoti pasākumi, dažkārt pat pašvaldību līmenī, tehnoloģija, kas nodrošinātu tik lielus apjomradītus ietaupījumus, jau sākumā nonāca ļoti neizdevīgā pozīcijā. Līdz ar to pieauga kopējais valsts atbalsta apmērs, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu ciparu televīzijas pakalpojumus II zonas mājsaimniecībām. Lai gan lēmumus par savu administratīvo struktūru pieņem Spānija, piešķirot centrālās valdības finansējumu, Spānijas valdība varēja nevis mudināt izmantot *DTT*, bet vismaz aicināt autonomās kopienas konkursos ņemt vērā iespējamos izmaksu ietaupījumus, ko nodrošinātu konkrētas platformas.

(167) Visbeidzot, Komisija uzskata, ka izmeklētajā pasākumā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips. Kā paskaidrots iepriekš, pasākums nav samērīgs un tas nav piemērots līdzeklis, ar ko nodrošināt bezmaksas kanālu pārklājumu II zonas iedzīvotājiem.

Tīklu ekspluatācija un uzturēšana

(168) Pastāvīgo finansējumu, kas piešķirts subsidēto tīklu ekspluatācijai un uzturēšanai, nevar uzskatīt par tehnoloģiski neitrālu, jo tas piešķirts papildus ieviešanas atbalstam. Finansējums novirzīts, lai saglabātu centrus, ar kuriem pārraida signālu zemes platformās. Tāpēc arī šis atbalsts ir neatbilstīgs.

([90]) Kā uzsvērts valsts tiesas spriedumā. Skatīt zemsvītras piezīmi 7. lappusē.
([91]) Skatīt 13. zemsvītras piezīmi.
([92]) http://stakeholders.ofcom.org.uk/consultations/second-coexistence-consultation/
([93]) Saskaņā ar *Astra* aprēķiniem pašreiz tiek pārraidīti tikai 415 vietējie kanāli.
([94]) Satelīta signālu var pārraidīt visā Spānijas teritorijā. Taču zemes platformas gadījumā, lai paplašinātu ģeogrāfisko pārklājumu, jāuzstāda papildu atkārtotāji un/vai retranslācijas torņi.

(169) Par jebkādu turpmāku atbalstu ekspluatācijai un uzturēšanai ir jāpaziņo, un tam jāatbilst tehnoloģiju neitralitātes principam.

5.3.3.3. *Nevajadzīgu izkropļojumu novēršana*

(170) Lai gan valsts iejaukšanos var uzskatīt par pamatotu, jo pastāv konkrētas tirgus nepilnības un iespējamas ar kohēziju saistītas problēmas, pasākuma struktūras dēļ var rasties nevajadzīgi konkurences izkropļojumi.

Secinājums par LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu

(171) Tiek secināts, ka izmeklētais pasākums, tostarp pastāvīgais atbalsts, nav piemērots, vajadzīgs un samērīgs līdzeklis noteiktās tirgus nepilnības novēršanai.

5.3.4. **LESD 106. panta 2. punkts**

(172) Uz LESD 106. panta 2. punktā paredzēto izņēmumu, ko var piemērot valsts izmaksātai kompensācijai par sabiedriska pakalpojuma sniegšanas izmaksām, šajā lietā nevar atsaukties ne vispārīgi, nedz arī attiecībā uz Basku zemi. Komisija uzskata, ka valsts (vai reģionālajām) iestādēm skaidri jādefinē VTNP un tā sniegšana jāuztic konkrētam uzņēmumam. Kā novērtēts 119.–122. apsvērumā, tiek uzskatīts, ka Spānija un Basku iestādes nav skaidri definējušas zemes platformas ekspluatāciju kā sabiedrisku pakalpojumu.

5.3.5. **Esošs atbalsts**

(173) *Abertis* norāda, ka zemes apraides tīkla ieviešanu II zonā gandrīz pilnīgi finansēja Spānijas reģioni, izmantojot publiskos līdzekļus un pamatojoties uz tiesību aktiem, kas pieņemti 1982. gadā, t. i., pirms Spānija 1986. gadā pievienojās Eiropas Ekonomikas kopienai. Tāpēc *Abertis* uzskata, ka shēmu varētu uzskatīt par daļu no pastāvīga publiskā finansējuma vietējo zemes tīklu darbībai un tādējādi atzīt par esošu atbalstu.

(174) Reģioni tiešām sāka finansēt zemes tīkla pārklājuma paplašināšanu jau 20. gadsimta astoņdesmito gadu sākumā, taču tolaik tirgū nedarbojās privātas televīzijas raidorganizācijas. Tāpēc paplašināto infrastruktūru izmantoja tikai publiskās televīzijas raidorganizācijas vajadzībām. Turklāt tai bija pienākums nodrošināt signāla pārraidi iedzīvotāju vairākumam. Jānorāda arī tas, ka tolaik zemes televīzija bija vienīgā Spānijas televīzijas signāla pārraides platforma. Tādējādi, paplašinot vienīgo pieejamo tīklu, netika izkropļota konkurence ar citu platformu operatoriem.

(175) Kopš tā laika tiesību akti ir mainījušies un tehnoloģija attīstījusies – ir izveidotas jaunas apraides platformas, un tirgū darbojas jauni dalībnieki, jo īpaši privātās televīzijas raidorganizācijas. Tā kā ir ievērojami mainījušies publiskā finansējuma saņēmēji un arī vispārējie apstākļi, izmeklēto pasākumu nevar uzskatīt par vienīgi formālām un administratīvām pārmaiņām. Tās drīzāk ir pārmaiņas, kas ietekmē sākotnējās shēmas faktisko būtību un tāpēc ir uzskatāmas par jaunu atbalsta shēmu ([95]). Turklāt pāreja no analogās televīzijas uz ciparu televīziju ir iespējama tikai neseno tehnoloģisko sasniegumu dēļ, tāpēc tā ir jauns notikums. Tātad Spānijas iestādēm par šo jauno atbalstu bija jāpaziņo.

5.4. SECINĀJUMS

(176) Tiek uzskatīts, ka finansējums, ko Spānija piešķīra (tostarp Spānijas autonomo kopienu un vietējo korporāciju piešķirtais atbalsts) zemes tīklu operatoriem, lai tie modernizētu un pielāgotu ciparu formātam savus tīklus un

([95]) Spriedums lietās T-195/01 un T-207/01 *Gibraltar* (*Recueil* 2002, II-2309. lpp., 109.–111. lpp.).

tādējādi varētu pārraidīt bezmaksas televīzijas kanālus II zonā, ir atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Ciktāl atbalsts ir pretrunā tehnoloģiju neitralitātes kritērijiem, tas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Turklāt par atbalstu nepaziņoja ([96]) Komisijai, kā prasīts LESD 108. panta 3. punktā, un to nelikumīgi īstenoja, nesaņemot Komisijas atļauju. Tāpēc tas no zemes tīkla operatoriem jāatgūst.

(177) Turklāt Komisija uzskata, ka saderīgs nav arī pastāvīgais atbalsts ciparu formātam pielāgotā tīkla ekspluatācijai un uzturēšanai, ko piešķīra, nerīkojot konkursu, vai arī konkursos, kuros neievēroja tehnoloģiju neitralitātes principu. Par šo atbalstu arī nepaziņoja Komisijai, kā prasīts LESD 108. panta 3. punktā, un to nelikumīgi īstenoja, nesaņemot Komisijas atļauju.

(178) Par jebkādu turpmāku valsts atbalstu ekspluatācijai un uzturēšanai ir jāpaziņo, un tam jāatbilst tehnoloģiju neitralitātes principam.

6. **ATBALSTA ATGŪŠANA**

6.1. VAJADZĪBA LIKVIDĒT ATBALSTU

(179) Saskaņā ar LESD un iedibināto Tiesas judikatūru Komisijai, ja tā konstatējusi atbalsta nesaderību ar iekšējo tirgu, ir tiesības pieprasīt attiecīgajai dalībvalstij atcelt šo atbalstu vai to pārveidot ([97]). Tiesa arī ir pastāvīgi lēmusi, ka dalībvalsts pienākums ir atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu; tas jādara nolūkā atjaunot iepriekšējo stāvokli ([98]). No Tiesas apsvērumiem izriet, ka šis mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta summas un tādējādi zaudējis priekšrocības, kas tam bija tirgū attiecībā pret konkurentiem, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta piešķiršanas ([99]).

(180) Saskaņā ar šo judikatūru Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([100]) 14. pantā noteikts, ka "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja."

(181) Tāpēc, tā kā finansējums zemes platformas modernizēšanai un pielāgošanai ciparu formātam un turpmākai uzturēšanai un ekspluatācijai, kas Spānijā piešķirts no 2008.–2009. gada, ir nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, Spānijai būtu jāpieprasa atgūt nesaderīgo atbalstu, lai atjaunotu tirgus stāvokli, kas bija pirms atbalsta piešķiršanas.

6.2. VALSTS ATBALSTA SAŅĒMĒJI UN ATBALSTA SUMMAS APRĒĶINĀŠANA

(182) Platformas operatori ir tiešie atbalsta saņēmēji, ja tie tieši saņēmuši līdzekļus savu tīklu modernizēšanai un paplašināšanai un/vai to ekspluatācijai un uzturēšanai. Ja atbalsts izmaksāts publiskiem uzņēmumiem, kuri rīkoja pārklājuma paplašināšanas konkursus, par netiešo atbalsta saņēmēju uzskatāms konkursā izvēlētais platformas operators. Nelikumīgo un nesaderīgo atbalstu atgūst no platformas operatoriem neatkarīgi no tā, vai tie atbalstu saņēmuši tieši vai arī netieši.

6.2.1. **Konkursu iedalījums**

(183) Gadījumos, kad nelikumīgais atbalsts piešķirts saskaņā ar tāda pārklājuma paplašināšanas konkursa rezultātiem, kurā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, dalībvalstij jāiedala konkursi kategorijās (aparatūras piegādes vai pārklājuma paplašināšanas konkursos) atbilstīgi turpmāk izklāstītajiem noteikumiem.

(184) Uzņēmumiem, kuri uzvarējuši pārklājuma paplašināšanas konkursos, uzticēja nodrošināt (tostarp izveidot) darbspējīgu *DTT* tīklu. Tāpēc tiem bija jāveic tādi uzdevumi kā tīkla izstrāde un ar to saistītie inženiertehniskie darbi, signāla pārraide, tīkla izvietošana, kā arī vajadzīgā aprīkojuma piegāde.

([96]) Izņemot Mursiju, kas par pasākumu paziņoja pēc tā īstenošanas.
([97]) Spriedums lietā C-70/72 Komisija/Vācija (*Recueil* 1973, 00813. lpp., 13. punkts).
([98]) Spriedums apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija/Komisija (*Recueil* 1994, I-4103. lpp., 75. punkts).
([99]) Spriedums lietā C-75/97 Beļģija/Komisija (*Recueil* 1999, I-3705. lpp., 64.–65. punkts).
([100]) OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

(185) Uzņēmumiem, kuri uzvarējuši aparatūras piegādes konkursos, jānodrošina tīkla modernizēšanai vajadzīgais aprīkojums. Tāpēc tiem bija jāveic tādi uzdevumi kā aprīkojuma piegāde, uzstādīšana un aktivizēšana, kā arī darbinieku mācīšana. Aprīkojuma piegādes konkursos piešķirtais atbalsts nav jāatgūst.

(186) Pēc pārklājuma paplašināšanas konkursu attiecīgas klasificēšanas Spānijai jāatgūst atbalsts visos gadījumos, kuros rīkotais konkurss neatbilst diviem kumulatīviem noteikumiem: 1) konkurss attiecas uz ciparu televīzijas (nevis zemes ciparu televīzijas) pārklājuma paplašināšanu un/vai tā nolikumā iekļauta tehnoloģiju neitralitātes klauzula; 2) konkursu tehniskajās specifikācijās pieļauta arī ar zemes platformu nesaistītas tehnoloģijas izmantošana. Ja, neskarot konkursus, kurus Komisija atzīst par tehnoloģiski neitrāliem, Spānija uzskatīs, ka abiem noteikumiem atbilst arī citi konkursi, tā iesniegs Komisijai attiecīgā konkursa dokumentus.

Piemērs

Papildus Komisijas pārbaudītajiem konkursiem kā tāda pārklājuma paplašināšanas konkursa piemērs, kurā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, jāmin Estremaduras autonomās kopienas organizētais konkurss ([101]). Lai gan konkursa nosaukumā minēta tikai aparatūras piegāde, konkursa uzdevums patiesībā ietvēra tīkla izstrādi un ieviešanu ([102]). Konkursa specifikācijās nav ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips ([103]), lai gan tajās iekļauts punkts, kas sākotnēji izskatās kā tehnoloģiju neitralitātes klauzula ([104]).

Vēl viens pārklājuma paplašināšanas konkurss, kurā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, ir konkurss, ko Madrides autonomajā kopienā rīkoja publiskais uzņēmums (*AICCM*) ([105]). Šajā gadījumā gan konkursa nosaukums, gan tā nolikuma saturs liecina, ka tas attiecas tikai uz zemes platformas ([106]) pārklājuma paplašināšanu ([107]).

([101]) *DTT* pārsūtīšanas un apraides pakalpojuma sniegšanai vajadzīgā aprīkojuma piegāde, uzstādīšana un palaišana attiecībā uz sešiem valsts programmu blokiem (valsts vispārējam tīklam, vienas frekvences tīklam) un autonomās kopienas programmu blokiem tajās Estremaduras daļās, uz kurām attiecas Valsts plāna pārejai uz *DTT* II posms. Lieta SU-28/2009.

([102]) *DTT* pārsūtīšanas un apraides pakalpojuma sniegšanai vajadzīgā aprīkojuma piegāde, uzstādīšana un palaišana attiecībā uz sešiem valsts programmu blokiem (*Red Global Estatal* (valsts vispārējais tīkls), *Red de Frecuencia Unica* (vienas frekvences tīkls)) un autonomās kopienas programmu blokiem turpmāk "*RGE*", "*SFN*" un "*AUT*") tajās Estremaduras daļās, uz kurām attiecas Valsts plāna pārejai uz *DTT* II posms. Tajā paredzētas šādas darbības: a) pakalpojuma atbalstam vajadzīgo tehnisko apraides un izplatīšanas tīklu izstrāde; b) ierosinātajam tīklam vajadzīgā aprīkojuma piegādes plānošana; c) tīkla ieviešana, tostarp vajadzīgā aprīkojuma un infrastruktūras uzstādīšana un palaišana. Piegādājamajam aprīkojumam jābūt darbgatavam.

([103]) Otrā lappuse, 5. punkts: "Galvenais uzdevums ir paplašināt un garantēt visiem to rajonu, uz kuriem attiecas Estremaduras II posms, iedzīvotājiem zemes ciparu televīzijas (*DTT*) pārklājumu, kura apmērs būtu pēc iespējas tuvu 100 %. Ja tiek izpildītas minimālās prasības, tīkla arhitektūrai vai izmantojamajai(-ām) tehnoloģijai(-ām) netiek piemēroti ierobežojumi."
Desmitā lappuse, 7. punkts: "Konkursa dalībniekiem piedāvājumos jāiekļauj ierosinātā izplatīšanas tīkla arhitektūra, kurai jāatbilst apraides tīklam. Attiecībā uz katru programmu bloku tiek meklēts labākais šā pakalpojuma sniegšanas risinājums, pastāvīgi ņemot vērā ekonomiskas un tehnoloģiskas optimizācijas kritērijus."

([104]) Komisija noteikusi, ka šajā kategorijā iekļaujams arī *Junta de Andalucía* rīkotais konkurss Nr. 2009/000127 un *Junta de Extremadura* rīkotais konkurss Nr. S-004/10/10.

([105]) Līguma "Projektu izstrāde un vajadzīgās infrastruktūras un sakaru aprīkojuma piegāde, uzstādīšana un palaišana zemes ciparu televīzijas (*DTT*) signāla pārklājuma paplašināšanai Madrides autonomajā kopienā" tehniskās specifikācijas. Jānoslēdz, īstenojot parasto vienkāršoto procedūru, kurā ņemti vērā vairāki kritēriji. Lieta Nr. ECON/000572/2008.

([106]) Ceturtā lappuse, 2. un 8. punkts: "Galvenais uzdevums ir, veicot tālāk aprakstītos darbus, paplašināt un garantēt visiem Madrides autonomās kopienas iedzīvotājiem zemes ciparu televīzijas (*DTT*) pārklājumu, kura apmērs būtu pēc iespējas tuvu 100 %. Lai veicinātu *DTT* uztveršanu pārklājuma teritorijās, ieteicams, lai pārraides centru novietojums atbilstu ēku pašreizējo satelītšķīvju orientācijai, lai pilsoņiem nebūtu jāuzstāda jauni šķīvji vai jāpārorientē esošie. Tāpēc konkursa dalībnieku priekšlikumā būtu jānorāda, kā tie risinās šo aspektu." Divpadsmitā lappuse, 4. punkts: "Mikropārraidītāju/mikroraidītāju projektē atbilstīgi šādām specifikācijām…"
Trešā lappuse, 3. punkts: "… vajadzīgās infrastruktūras un sakaru aprīkojuma piegāde, uzstādīšana un palaišana zemes ciparu televīzijas (*DTT*) signāla pārklājuma paplašināšanai Madrides autonomajā kopienā, tostarp visas darbības saistībā ar tehnisko projektu izpildi un uzstādīto iekārtu, kuras nodrošina ieviestās infrastruktūras darbību, novērtēšanu, uzturēšanu, ekspluatāciju un pārvaldību, kā arī darbības, kas jāveic, lai izplatītu institucionālu informāciju zemes ciparu televīzijas veicināšanai."

([107]) Devītā lappuse 8. punkts: "Pārraides tīkls, kuru piedāvā zemes ciparu televīzijas pārklājuma nodrošināšanai, tiks precizēts, pamatojoties uz atslēgšanas grafiku un pieejamo budžeta piešķīrumu."

(187) Konkursus klasificē ne tikai, ņemot vērā to nosaukumu, bet galvenokārt atbilstīgi to saturam, jo nosaukums vien precīzi neatspoguļo konkursa darbības jomu.

(188) Jāatgūst ir tas atbalsts, ko piešķīra pēc pārklājuma paplašināšanas konkursiem, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips.

6.2.2. **Valsts atbalsta saņēmēji un atgūšana**

(189) Turpmāk ir noteiktas dažādas atbalsta saņēmēju kategorijas. Pamatojoties uz Spānijas sniegto informāciju, tabulās uzskaitītas autonomās kopienas un aptuvenās atbalsta kategorijas. Tā kā Spānija nesniedza pilnīgu informāciju par atbalsta saņēmējiem, tai jāklasificē atbalsta saņēmēji iepriekš noteiktajās kategorijās un jāsniedz Komisijai atbilstīgi pierādījumi. Kā uzsvērts 138. apsvērumā, šāda kārtība būtībā ir diskriminējoša.

(190) Turklāt lielākā daļa Komisijas pārbaudīto pārklājuma paplašināšanas konkursu klasificēti kā tādi, kuros nav ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips. Tomēr Komisija arī norādīja, ka nevar izslēgt iespēju, ka atsevišķi konkursi varētu būt tehnoloģiski neitrāli.

Tāpēc, pamatojoties uz 186. apsvērumā izklāstītajiem noteikumiem, Spānijai jānorāda un jāiesniedz pietiekami pierādījumi par konkrētiem tehnoloģiski neitrāliem konkursiem.

(191) Ja autonomo kopienu rīkotajos pārklājuma paplašināšanas konkursos nav ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, kā tas bija aprakstītajā Estremaduras konkursā, šo konkursu uzvarētāji ir atgūstamā nelikumīgā atbalsta tiešie saņēmēji. Atgūstamā summa ir visa summa, ko piešķīra pārklājuma paplašināšanas konkursu uzvarētājiem. Ņemot vērā Spānijas sniegto informāciju, Komisija konstatēja, ka šādus konkursus rīkoja (vismaz) Andalūzijas, Estremaduras, Mursijas, Larjohas un Valensijas autonomās kopienas.

Uzņēmumi, kuriem jāatmaksā atbalsts	Atbalsta atgūšana	Atbalsta sniegšanas metode	Attiecīgā autonomā kopiena
Tiešie atbalsta saņēmēji Autonomo kopienu rīkotā(-o) konkursa(-u), kurā(-os) netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, uzvarētājs(-i)	Visa summa, kas saņemta, uzvarot pārklājuma paplašināšanas konkursā(-os), kurā(-os) netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips	Līdzekļu nodošana konkursos izvēlētajiem atbalsta saņēmējiem	— Andalūzija — Estremadura — Mursija — Larjoha — Valensija

(192) Ja nelikumīgais atbalsts zemes tīkla modernizēšanas nolūkā piešķirts pilsētu padomēm, kuras darbojas kā tīkla operatori, atbalsta tiešās saņēmējas ir pilsētu padomes. Atgūstamā summa ir visa summa, ko pilsētu padomēm to tīkla pārklājuma paplašināšanas nolūkā piešķīra centrālās un reģionālās iestādes. Pamatojoties uz Spānijas sniegto informāciju, Komisija konstatēja, ka tas attiecas vismaz uz tām pilsētu padomēm, kuras atrodas Andalūzijas, Kanāriju salu, Estremaduras un Mursijas autonomajās kopienās (uzskaitījums nav izsmeļošs).

Uzņēmumi, kuriem jāatmaksā atbalsts	Atbalsta atgūšana	Atbalsta sniegšanas metode	Attiecīgā autonomā kopiena
Tiešie atbalsta saņēmēji Pilsētu padomes, kuras darbojas kā tīkla operatori	Visa summa, ko iestādes piešķīra pārklājuma paplašināšanai	Līdzekļu nodošana atbalsta saņēmējam	— Andalūzija — Kanāriju salas — Estremadura — Mursija

Piemērs

Mursijā, izmantojot reģiona un *MITyC* piešķirto finansējumu, pilsētu padomes organizēja gandrīz visus apzinātos 143 konkursus. Ja vien tie neattiecas uz *de minimis* atbalstu, tie būtu jāiekļauj šajā kategorijā.

(193) To autonomo kopienu gadījumā, kurās pārklājumu paplašināja publisks uzņēmums, kas rīkojās kā tīkla operators, šis uzņēmums ir uzskatāms par tiešo atbalsta saņēmēju, un tam jāatmaksā piešķirtais atbalsts. Komisija noteikusi, ka šai kategorijai atbilst šādi uzņēmumi: *Aragón Telecom*, *Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias, S.A.*, *Multimedia de les Illes Balears S.A.*, *Instituto Tecnologico de Canarias, Sociedad Regional de Cantabria I+D+I* (*IDICAN*), *Fundación Centro Tecnológico en Logística Integral de Cantabria* (*CTL*), *Promoción de Viviendas, Infraestructuras y Logística, S.A in Castilla y León* (*Provilsa*), *Redes de Telecomunicación Galegas Retegal, S.A.* (*Retegal*), *Obras Publicas y Telecomunicaciones De Navarra, S.A.* (*Opnatel*), *Itelazpi S.A.*, *Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació* (*CTTI*) Katalonijā un *Agencia de Informática y Comunicaciones de la Comunidad de Madrid* (*AICCM*). Atgūstamā summa ir visa summa, ko pārklājuma paplašināšanai piešķīra iestādes.

(194) Tomēr nav izslēgts, ka šajos gadījumos publiskie uzņēmumi daļēji paplašināja pārklājumu paši un otru daļu uzticēja tīkla operatoram, kas uzvarēja konkursā. Tādā gadījumā nelikumīgais atbalsts faktiski tika nodots uzņēmumiem, kuri uzvarēja konkursos, tāpēc tie uzskatāmi par atbalsta saņēmējiem neatkarīgi no tā, ka šis atbalsts bija netiešs. Tāpēc, lai novērstu divkāršu atbalsta atgūšanu, nelikumīgo atbalstu atgūst no faktiskajiem atbalsta saņēmējiem, t. i., a) no publiskā uzņēmuma – pārklājuma paplašināšanai piešķirto summu, no kuras atņemti līdzekļi, ko pēc pārklājuma paplašināšanas konkursiem, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, nodeva tīkla operatoriem, un b) no tīkla operatoriem – summas, par kurām tika noslēgts līgums pēc attiecīgā publiskā uzņēmuma rīkotā pārklājuma paplašināšanas konkursa, kur netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips.

Uzņēmumi, kuriem jāatmaksā atbalsts	Atbalsta atgūšana	Atbalsta sniegšanas metode	Attiecīgā autonomā kopiena/attiecīgais publiskais uzņēmums/aptuvenā summa, ko publiskais uzņēmums saņēma pārklājuma paplašināšanai
Tiešie atbalsta saņēmēji Publiskais uzņēmums UN attiecīgā gadījumā	Visa summa, ko iestādes piešķīra pārklājuma paplašināšanai (attiecīgā gadījumā, atskaitot līdzekļus, ko tīkla operatoriem nodeva pēc pārklājuma paplašināšanas konkursiem, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips)	Laiks, kad iestādes nodeva līdzekļus	— Aragona (*Aragón Telecom*, EUR 9 miljoni) — Astūrija (*Gestión de Infraestructuras Públicas de Telecomunicaciones del Principado de Asturias SA*, EUR 14 miljoni) — Baleāru salas (*Multimedia de Illes Balears SA*, EUR 4 miljoni) — Kanāriju salas (*Instituto Tecnológico de Canarias*, EUR 3,7 miljoni) — Kantabrija (*Idican*; *CTL*, EUR 3 miljoni) — Kastīlija-Leona (*Provilsa*, EUR 44 miljoni) — Katalonija (*CTTI*, EUR 52 miljoni) — Galīsija (*Retegal*, EUR 17 miljoni) — Madride (*AICCM*, EUR 3,6 miljoni) — Navarra (*Opnatel*, EUR 7 miljoni) — Basku zeme (*Itelazpi*, EUR 10 miljoni)
Netiešie saņēmēji Publiskā uzņēmuma rīkoto konkursu, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips, uzvarētājs(-i)	Visa summa, kas tika saņemta, uzvarot pārklājuma paplašināšanas konkursos, kuros netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes princips	Līdzekļu nodošana konkursā izvēlētajam atbalsta saņēmējam	

Piemērs

Madrides gadījumā – kā piemēru pārklājuma paplašināšanas konkursam, kurā netika ievērots tehnoloģiju neitralitātes konkurss (skatīt 186. apsvērumu), minēja publiskā uzņēmuma (*AICCM*) rīkoto konkursu – uzņēmumam, ar kuru noslēdza līgumu, t. i., *Retevision S.A.*, tika piešķirti EUR 3 622 744, un visa šī summa jāatgūst no *Retevision* kā no tehnoloģiju neitralitātes principam neatbilstīga konkursa uzvarētāja, un tā jāatņem no summas, kas jāatgūst no *AICCM*, t. i., publiskā uzņēmuma, kas ir tiešais atbalsta saņēmējs ([108]).

(195) Pastāvīgais atbalsts ir paredzēts *DTT* tīklu uzturēšanai un ekspluatācijai. Šo tīklu operatori ir uzturēšanas un ekspluatācijas atbalsta saņēmēji. Tāpēc atbalsts jāatgūst no šiem tīkla operatoriem.

(196) Ja atsevišķiem atbalsta saņēmējiem tika piešķirts finansējums, kas nepārsniedz Regulā (EK) Nr. 1998/2006 noteiktās robežvērtības, un tas atbilst visiem šīs regulas nosacījumiem, finansējums nav uzskatāms par valsts atbalstu un nav jāatmaksā.

(197) Atgūšanu īsteno no datuma, kurā stājās spēkā atbalsta saņēmējiem piešķirtā priekšrocība, t. i., kurā atbalstu darīja pieejamu saņēmējiem, un, kamēr nav atgūta visa atbalsta summa, piemēro procentus.

7. **SECINĀJUMS**

Komisija secina, ka Spānijas Karaliste nelikumīgi īstenoja atbalstu zemes televīzijas platformas operatoriem nolūkā paplašināt zemes ciparu televīzijas pārklājumu attālās un mazāk urbanizētās Spānijas teritorijās, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu. Atbalstu, tostarp (pastāvīgo) atbalstu ekspluatācijai un uzturēšanai, atgūst no tiem platformas operatoriem, kuri ir tiešie vai netiešie atbalsta saņēmēji. Tas attiecas arī uz vietējām korporācijām, kuras darbojas kā platformas operatori,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, kas zemes televīzijas platformas operatoriem piešķirts zemes ciparu televīzijas tīkla ieviešanai, uzturēšanai un ekspluatācijai II zonā un ko Spānija nelikumīgi īstenojusi, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, izņemot to atbalstu, kas piešķirts atbilstīgi tehnoloģiju neitralitātes kritērijam, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

Atsevišķais 1. pantā minētais atbalsts nav uzskatāms par atbalstu, ja piešķiršanas brīdī tas atbilda tobrīd piemērojamai regulai, kas pieņemta atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 994/98 ([109]) 2. pantam.

3. pants

1. Spānija no zemes ciparu televīzijas operatoriem atgūst 1. pantā minēto nesaderīgo atbalstu neatkarīgi no tā, vai šie operatori ir tiešie vai netiešie atbalsta saņēmēji.

([108]) Komisija noteica, ka šajā kategorijā *inter alia* ietilpst arī šādi konkursi – divi konkursi, kurus 2009. gadā rīkoja *Provilsa* un kuros uzvarēja *Retevision SA* un *Telvent Energía S.A.*; konkurss Nr. SE/CTTI/06/08, kuru rīkoja *CTTI* un kurā uzvarēja *Abertis S.A.*, konkurss *Contratación del suministro de la fase II y III para la extensión de la TDT en Aragón*, kuru 2009. gada jūnijā rīkoja *Aragón Telecom* un kurā uzvarēja *Abertis*.

([109]) OV L 142, 14.5.1998., 1. lpp.

2. Atgūstamajām summām pieskaita procentus par periodu no dienas, kad summas nodotas saņēmējiem, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.

3. Procentu likmi aprēķina gan pamatsummai, gan procentiem saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([110]) V nodaļu.

4. Spānija no šā lēmuma paziņošanas dienas aptur visus neizmaksātos 1. pantā minētā atbalsta maksājumus.

4. pants

1. Spānija 1. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi.

2. Spānija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no tā paziņošanas dienas.

3. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Spānija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) 1. pantā minētā atbalsta saņēmēju sarakstu un atbalsta kopējo summu, ko saskaņā ar 1. pantā minēto shēmu saņēmis katrs no tiem, norādot to 6.2. iedaļā noteiktajās kategorijās;

b) kopējo summu (pamatsummu un atgūšanas procentus), kas jāatgūst no katra saņēmēja;

c) sīku aprakstu par jau īstenotajiem un plānotajiem šā lēmuma izpildes pasākumiem;

d) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējiem pieprasīts atmaksāt atbalstu.

4. Spānija informē Komisiju par to, kā norit valsts pasākumi, kas pieņemti šā lēmuma izpildei, līdz 1. pantā minētais atbalsts ir atgūts. Pēc Komisijas pieprasījuma tā nekavējoties sniedz informāciju par jau īstenotajiem un plānotajiem šā lēmuma izpildes pasākumiem. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta un procentu summām, ko atbalsta saņēmēji jau atmaksājuši.

5. pants

Šis lēmums adresēts Spānijas Karalistei.

Briselē, 2013. gada 19. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

([110]) OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

PIELIKUMS

II zonas publiskie izdevumi par *DTT* ieviešanu, sadalīti pa Spānijas reģioniem (autonomajām kopienām, izņemot Kastīliju-Lamanču)

BUDŽETS (EUR)								
Reģions (autonomā kopiena)	MYTIC tiešās subsīdijas (*)	MYTIC aizdevumi ar izdevīgiem nosacījumiem (*)	Reģionālie fondi (*)	Vietējie fondi (*)	Pastāvīgās izmaksas (2009–2011) (*)	Kopējais finansējums	Kopējā summa, kas piešķirta organizētajos konkursos (**)	Kopējie publiskie izdevumi (***)
ANDALUCIA	4 668 500,00	1 220 690,00	8 712 873,00	491 203,00	2 250 479,00	15 093 266,00	3 678 242,17	15 093 266,00
ARAGON	5 900 000,00	8 700 000,00	5 400 000,00	–	5 000 000,00	20 000 000,00	16 281 754,30	20 000 000,00
ASTURIAS	–	13 430 787,00	353 535,00	–	2 129 698,00	13 784 322,00	13 784 322,00	13 784 322,00
BALEARES	–	–	913 034,00	–	763 034,00	913 034,00	3 294 429,02	3 294 429,02
CANARIAS	2 905 766,26	1 130 595,85	1 792 402,57	–	–	5 828 764,68	5 284 331,67	5 828 764,68
CANTABRIA	3 229 500,00	3 851 949,80	622 449,00	–	860 850,00	7 703 898,80	6 355 613,68	7 703 898,80
CASTILLA Y LEON	13 830 850,00	20 316 585,73	10 324 906,71	–	6 716 000,00	37 756 342,44	37 756 342,44	37 756 342,44
CATALUÑA	13 838 368,00	26 024 223,00	NAV DATU	NAV DATU	–	39 862 591,00	52 316 794,34	52 316 794,34
CEUTA	54 000,00	91 786,17	10 000,00	–	NAV DATU	155 786,17	50 000,00	155 786,17
EXTREMADURA	2 238 250,00	7 800 000,00	18 718,00	–	–	10 056 968,00	9 549 379,74	10 056 968,00
GALICIA	6 083 300,00	5 000 000,00	6 003 336,00	–	873 000,00	17 086 636,00	12 644 112,98	17 086 636,00
MADRID	554 200,00	–	3 068 444,00	–	–	3 622 644,00	3 622 744,00	3 622 644,00
MELILLA	254 000,00	NAV DATU	2 000,00	NAV DATU	NAV DATU	256 000,00	–	256 000,00
MURCIA	135 750,00	–	2 478 700,00	40 188,00	212 371,00	2 654 638,00	2 788 407,32	2 788 407,32

BUDŽETS (EUR)								
Reģions (autonomā kopiena)	MYTIC tiešās subsīdijas (*)	MYTIC aizdevumi ar izdevīgiem nosacījumiem (*)	Reģionālie fondi (*)	Vietējie fondi (*)	Pastāvīgās izmaksas (2009–2011) (*)	Kopējais finansējums	Kopējā summa, kas piešķirta organizētajos konkursos (**)	Kopējie publiskie izdevumi (***)
NAVARRA	316 850,00	–	6 675 028,00	–	4 256 508,39	6 991 878,00	6 991 878,00	6 991 878,00
LA RIOJA	1 229 350,00	3 000 000,00	3 737 425,00	–	944 000,00	7 966 775,00	5 766 775,00	7 966 775,00
PAIS VASCO	2 487 800,00	–	9 802 703,00	2 425 000,00	1 508 308,00	14 715 503,00	179 000,00	14 715 503,00
VALENCIA	1 822 250,00	13 384 248,94	818 280,30	586 234,17	679 500,00	16 611 013,41	15 412 499,00	16 611 013,41

(*) Summas, ko izmeklēšanas laikā paziņoja Spānijas centrālās un reģionālās iestādes.
(**) To līdzekļu summa, kas nodoti sekmīgajiem solītājiem pēc konkursu iesniegšanas Komisijai.
(***) Tikai tie dati, kas saņemti no četriem reģioniem (zaļā krāsā), ļauj precīzi noteikt valsts atbalsta summu, jo gan i) iestāžu piešķirto līdzekļu paziņotā summa, gan ii) to līdzekļu kopsumma, kas nodoti pēc Komisijai iesniegtajiem konkursiem, sakrīt. Grūtību iegūt precīzu informāciju no citiem reģioniem dēļ tiek uzskatīts, ka valsts atbalsta summa, kas piešķirta konkrētā reģionā, ir **augstākā** no divām paziņotajām summām: i) iestāžu piešķirto līdzekļu kopsumma vai ii) to līdzekļu kopsumma, kas nodoti pēc Komisijai iesniegtajiem konkursiem.

Informācija par saņemtajām, atgūstamajām un jau atgūtajām atbalsta summām

Atbalsta saņēmēja identitāte	Kopējā atbalsta summa, kas saņemta saskaņā ar shēmu (*)	Kopējā atgūstamā atbalsta summa (*) (pamatsumma)	Kopējā jau atmaksātā atbalsta summa (*)	
			Pamatsumma	Atgūšanas procenti

(*) Miljonos valsts valūtas.